

Suvestinė redakcija nuo 2020-05-01

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2000, Nr. [75-2264](#), i. k. 1001010ISTAIIII-1897

Nauja redakcija nuo 2015-05-01:

Nr. [XII-1218](#), 2014-10-09, paskelbta TAR 2014-10-22, i. k. 2014-14530

LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGIOS LAIVYBOS ĮSTATYMAS

2000 m. rugpjūčio 29 d. Nr. VIII-1897
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

1. Šis įstatymas nustato saugios laivybos, taršos iš laivų prevencijos, laivų apsaugos ir jūrininkų darbo ir gyvenimo laive sąlygų reikalavimus laivams, plaukiojantiems su Lietuvos valstybės vėliava, ir užsienio valstybių laivams, įplaukiantiems į Lietuvos Respublikos jūrų uostus, Lietuvos Respublikoje įregistruotoms laivybos bendrovėms, įmonėms, vykdančioms su saugia laivyba susijusias veiklas, uostą valdančioms įmonėms, taip pat reglamentuoja saugios laivybos valstybinę priežiūrą ir administravimą, žmonių paiešką ir gelbėjimą, laivų avarijų tyrimą, paskendusio turto iškėlimą.

2. Šio įstatymo tikslas – įgyvendinant Lietuvos Respublikoje tarptautinės jūrų teisės ir Europos Sąjungos teisės normas saugios laivybos srityje:

1) užtikrinti, kad laivai, plaukiojantys su Lietuvos valstybės vėliava, atitiktų tarptautinius, Europos Sąjungos teisės aktų ir Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytus saugios laivybos, taršos iš laivų prevencijos, laivų apsaugos ir jūrininkų darbo ir gyvenimo laive sąlygų reikalavimus;

2) mažinti laivų, neatitinkančių tarptautinių saugios laivybos reikalavimų, skaičių.

3. Šio įstatymo, išskyrus 48 ir 49 straipsnius, ir juo vadovaujantis priimtų teisės aktų normos netaikomos:

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2661](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20996

1) užsienio valstybių laivams, kurie plaukia per Lietuvos Respublikos teritorinę jūrą naudodamiesi taikaus plaukimo teise, ir juose esantiems asmenims;

2) Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių karo ir pakrančių apsaugos laivams. Karinių incidentų, agresijos, laivų pažeidėjų sulaikymo ar kitais ekstremaliaisiais atvejais šiame punkte nurodyti laivai, plaukdami uostų akvatorijomis, naudojami prioriteto teise;

3) laivams, plaukiojantiems tik vidaus vandenyse;

4) nekeleiviniams laivams, kurių didžiausias ilgis, nurodytas laivo dokumentuose, mažesnis negu 12 metrų;

5) pramoginiams laivams, nevykdantiems komercinių reisų;

6) mediniams primityvios konstrukcijos laivams.

4. Visais atvejais šio straipsnio 3 dalyje minimi laivai, plaukdami bendrojo naudojimo vandens keliais, vadovaujasi 1972 m. Tarptautine konvencija dėl tarptautinių taisyklių, padedančių išvengti laivų susidūrimų jūroje, o plaukdami uostų akvatorijomis šių laivų kapitonai privalo vykdyti uostų laivybos taisyklėse nustatytus reikalavimus ir uostų laivų eismo tarnybų budinčių pareigūnų nurodymus saugios laivybos klausimais.

5. Šio įstatymo nuostatos suderintos su šio įstatymo priede nurodytais Europos Sąjungos teisės aktais.

6. Asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL 2016 L 119, p. 1) ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-2661](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20996

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Bendrojo naudojimo vandens keliai** – laivybai tinkami vandens plotai, esantys Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir nurodyti jūrlapiuose.

2. **Burinis laivas** – vėjo varomas laivas, turintis burių įrangą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

3. **Europos Sąjungos laivybos informacijos sistema** (toliau – *SafeSeaNet* sistema) – specializuota sistema Europos Sąjungos valstybėms narėms keistis laivybos informacija elektroniniu būdu.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

4. **Greitaeigis laivas** – laivas, kurio didžiausias greitis yra ne mažesnis už nurodytą 1974 m. Tarptautinėje konvencijoje dėl žmogaus gyvybės apsaugos jūroje.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

5. Įgaliojami laivų klasifikavimo bendrovė – laivų klasifikavimo bendrovė, su kuria Lietuvos transporto saugos administracija susisiekimo ministro nustatyta tvarka yra sudariusi sutartį dėl Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre įregistruotų laivų techninės priežiūros ir apžiūrų atlikimo ir dokumentų, kuriais tai patvirtinama, išdavimo.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-762](#), 2017-11-16, paskelbta TAR 2017-11-28, i. k. 2017-18814

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

6. Neteko galios 2020-05-01.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2661](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20996

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

7. Neteko galios 2020-05-01.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2661](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20996

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

8. Keleivinis įvažiuojamasis laivas – keleivinis laivas, kuriame yra įrengtos patalpos ratinėms transporto priemonėms vežti arba specialiosios paskirties patalpos, nurodytos 1974 m. Tarptautinės konvencijos dėl žmogaus gyvybės apsaugos jūroje II-2 skyriaus 3 taisyklėje.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

9. Keleivinis laivas – laivas, skirtas vežti daugiau kaip 12 keleivių.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

9¹. Labai sunki laivo avarija – laivo avarija, kai pražūsta laivas, žūsta žmogus arba padaroma didelė žala aplinkai.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-2661](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20996

10. Laivas – bet kurio tipo savaeigis ar nesavaeigis plaukiojamasis statinys, kuris yra arba gali būti naudojamas laivybai.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

11. Laivavedys – laivo įgulos narys, turintis reikiamą jūrinio laipsnio diplomą ir vedantis laivą.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

12. Laivybos bendrovė – laivo savininkas arba iš jo perėmę atsakomybę už laivo eksploatavimą laivo valdytojas ar laivo be įgulos frachtuotojas.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

13. Laivybos inspektorius – Lietuvos transporto saugos administracijos valstybės tarnautojas, atitinkantis įstatymų nustatytus kvalifikacinius reikalavimus ir įgaliotas vykdyti laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, ir užsienio valstybių laivų kontrolę.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-762](#), 2017-11-16, paskelbta TAR 2017-11-28, i. k. 2017-18814

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

14. Laivo agentas – asmuo, sudaręs sutartį su laivo savininku, valdytoju ar laivo be įgulos frachtuotoju atstovauti jų interesams ir vykdyti sutartyje nustatytus pavedimus.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

14¹. Laivo avarija – vienas ar keli įvykiai eksploatuojant laivą, sukėlę bet kurią iš šių padarinių: žmogaus mirtį ar sunkų sužalojimą; žmogaus dingimą iš laivo; laivo žūtį, numanomą žūtį arba jo palikimą; žalą laivui; laivo užplaukimą ant seklumos, jo neveiksnumą arba susidūrimą; jūrų infrastruktūros pažeidimus, dėl kurių galėjo kilti pavojus pažeidimus sukėlusiam ar kitam laivui arba asmenims; didelę žalą aplinkai arba realią galimybę šiai žalai atsirasti dėl laivo ar laivų pažeidimų. Laivo avarija nelaikoma tyčinė veika ar neveikimas siekiant sukelti pavojų laivo saugai, asmeniui ar aplinkai.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-2661](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20996

15. Laivo įgula – jūrininkai, atliekantys laivo eksploatavimo, priežiūros ar žmonių aptarnavimo laive užduotis ir įrašyti į laivo įgulos sąrašą.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

15¹. Laivo incidentas (toliau – incidentas) – įvykis ar jų seka, išskyrus laivo avariją, kuris (kurie) įvyko tiesiogiai eksploatuojant laivą, sukėlęs arba nesiėmus taisomųjų veiksmų galėjęs sukelti pavojų laivo saugai, jame esantiems žmonėms ar bet kuriam kitam asmeniui arba aplinkai.

Laivo incidentu nelaikoma tyčinė veika ar neveikimas siekiant sukelti pavojų laivo saugai, asmeniui ar aplinkai.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-2661](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20996

16. **Laivo įrenginiai** – įrenginiai, kurie pagal tarptautinius saugios laivybos reikalavimus turi būti naudojami laive saugiai laivybai ir jūros aplinkos apsaugai nuo taršos užtikrinti arba kurie laivybos bendrovės nurodymu yra papildomai naudojami laive ir kurių atitiktis tarptautiniams saugios laivybos reikalavimams, vadovaujantis Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, turi būti patvirtinta Lietuvos transporto saugos administracijos, arba įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-762](#), 2017-11-16, paskelbta TAR 2017-11-28, i. k. 2017-18814

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

17. **Laivo kapitonas** – reikiamą jūrinio laipsnio diplomą turintis ir laivui vadovaujantis jūrininkas.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

18. **Laivo techninė priežiūra** – visuma laivybos bendrovės organizuojamų ir įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės vykdomų arba Lietuvos transporto saugos administracijos pagal susisiekimo ministro nustatytus reikalavimus vykdomų priemonių, kuriomis užtikrinama laivo atitiktis konstrukcijos, mechaninės ir elektros įrangos, priešgaisrinės saugos, stovumo ir krovinių patalpų reikalavimams visą laivo eksploatavimo laiką.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-762](#), 2017-11-16, paskelbta TAR 2017-11-28, i. k. 2017-18814

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

19. **Laivų klasifikavimo bendrovė** – juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys, atitinkantys tarptautinių teisės aktų nustatytus reikalavimus, keliamus laivų techninę priežiūrą ir apžiūrą atliekančioms, laivų klasę suteikiančioms ir privalomus laivų dokumentus išduodančioms bendrovėms.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

20. **Locmanas** – asmuo, dirbantis locmano paslaugas teikiančioje įmonėje ir turintis susisiekimo ministro nustatytos formos locmano liudijimą, kuriuo suteikiama teisė padėti laivo kapitonui vesti laivą ir jį švartuoti. Locmanas nėra vedamo laivo įgulos narys.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

21. Navigacijos įrenginiai – bendrojo naudojimo vandens keliuose esantys plūdrieji ir kranto įrenginiai, kuriais gaunama informacija, būtina saugiai laivybai užtikrinti.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

22. Navigacijos įrenginių veikimo sektorius – teritorija, kurioje privalomai užtikrinamas saugiai laivybai būtinos informacijos teikimas navigacijos įrenginiais.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

22¹. Nesunki laivo avarija – laivo avarija, kuri neklasifikuojama kaip labai sunki arba kaip sunki avarija.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-2661](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20996

23. Paieškos ir gelbėjimo rajonas – nustatytų koordinacių zona, dėl kurios pagal 1979 m. Tarptautinę jūrų paieškos ir gelbėjimo konvenciją Lietuva susitarė su suinteresuotomis valstybėmis, šios konvencijos šalimis, taip pat Kuršių marios ir jūrų uostų akvatorijos.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

24. Pakrančių apsaugos laivas – valstybei nuosavybės teise priklausantis nekomerciniais tikslais naudojamas laivas, turintis specialius aiškiai matomus ženklus, užrašą ir atliekantis valstybės sienos apsaugos funkcijas.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

24¹. Pripažintoji organizacija – laivų klasifikavimo bendrovė ar kita įstaiga, vėliavos valstybės administracijos vardu atliekanti teisės aktų nustatytas užduotis.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-2661](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20996

25. Saugios laivybos reikalavimai – reikalavimai, kuriais užtikrinamas saugus laivų plaukiojimas, taršos iš laivų prevencija ir laivų apsauga.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

26. Saugios laivybos valdymo sistema – Tarptautinio saugaus laivų eksploatavimo ir taršos prevencijos valdymo kodekso reikalavimus atitinkanti struktūrizuota ir dokumentuota sistema, leidžianti efektyviai įgyvendinti laivybos bendrovės saugios laivybos užtikrinimo ir aplinkos apsaugos politiką.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

27. Specialusis laivas – specialiosioms funkcijoms atlikti skirtas variklį turintis laivas, vežantis daugiau kaip 12 specialistų, kurie nėra nei įgulos nariai, nei keleiviai.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

27¹. Sunki laivo avarija – prie labai sunkių avarių nepriskiriama laivo avarija, kurios metu įvyko gaisras, sprogimas, susidūrimas, laivas užplaukė ant seklumos, atsitrenkė į kitą objektą, patyrė apgadinių dėl blogų oro sąlygų, patyrė korpuso pažeidimų dėl susidūrimo su ledais, atsirado laivo korpuso įtrūkimų ar numanomų laivo korpuso defektų ir panašiai ir dėl to atsirado bet kuris iš šių padarinių:

1) nebegalima naudotis pagrindiniais laivo varikliais, buvo labai apgadintos laivo patalpos, konstrukcijos, pavyzdžiui, korpuso povandeninė dalis pasidarė nesandari ir panašiai ir dėl to laivas prarado savo jūrines savybes ir nėra tinkamas plaukioti;

2) buvo užteršta aplinka (nepriklausomai nuo kiekio);

3) įvyko gedimas, dėl kurio laivą būtina vilkti arba jam reikalinga pagalba iš kranto.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-2661](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20996

28. Tarptautinės jūrų organizacijos auditas – tarptautinių valstybės įsipareigojimų auditas, atliekamas vadovaujantis procedūra, patvirtinta 2005 m. gruodžio 1 d. Tarptautinės jūrų organizacijos asamblėjos rezoliucija A.974 (24), kartu su taikymo metu galiojančiais jos pakeitimais.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

29. Tarptautiniai saugios laivybos reikalavimai – Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Tarptautinės jūrų organizacijos, Tarptautinės darbo organizacijos, Europos Sąjungos ir kitų tarptautinių ir regioninių organizacijų, kurių narė yra Lietuvos Respublika, nustatyti saugios laivybos reikalavimai.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

30. **Tradicinis laivas** – kultūros ministro ir susisiekimo ministro nustatyta tvarka pripažintas bet koks istorinis laivas ar tokio laivo tiksli kopija, įskaitant ir tuos laivus, kurie sukurti tradiciniams jūreivystės įgūdžiams skatinti ir supažindinti su kultūros paveldu. Toks laivas eksploatuojamas tradiciniais (įprastiniais) jūreivystės principais ir būdais.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

31. **Uostą valdanti įmonė** – teisės aktų nustatyta tvarka uosto žemę, akvatoriją ir uosto infrastruktūrą valdanti, naudojanti ir jomis disponuojanti įmonė.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

32. **Uostas** – teritorija (uosto žemė ir akvatorija), skirta laivams įplaukti ir išplaukti, stovėti, aprūpinti, kroviniams perkrauti, taip pat keleiviams aptarnauti. Teisės aktų uostams nustatyti reikalavimai taip pat taikomi naftos, chemijos produktų, suskystintų dujų ir kitos paskirties terminalams, neįeinantiems į uostų teritoriją ir turintiems teisės aktų nustatyta tvarka jiems priskirtą sausumos teritoriją ir akvatoriją Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

33. **Uosto kapitonas** – asmuo, atsakingas už laivybos priežiūrą ir užtikrinantis tvarką Lietuvos Respublikos jūrų uosto akvatorijoje ir krantinėse.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

34. **Uosto paslaugų laivas** – laivas, teikiantis paslaugas uosto akvatorijoje.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

35. **Užsienio valstybės laivas** – su kita nei Lietuvos valstybės vėliava plaukiojantis laivas.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

36. **Vietinio plaukiojimo laivas** – laivas, plaukiojantis uosto akvatorijoje, vidaus vandenyse, Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir išskirtinėje ekonominėje zonoje.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

37. **Žmonių paieška ir gelbėjimas** – veikla, atliekama siekiant nustatyti nelaimės ištiktų asmenų buvimo vietą, išgelbėti juos, suteikti pirmąją medicinos ir kitą pagalbą ir nugabenti į saugią vietą.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

38. **Žvejybos laivas** – verslinei žvejybai skirtas, pritaikytas arba naudojamas laivas.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

39. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatyme ir Lietuvos Respublikos vidaus vandenių transporto kodekse.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033

ANTRASIS SKIRSNIS

SAUGIOS LAIVYBOS VALSTYBINIO VALDYMO INSTITUCIJOS

3 straipsnis. Saugios laivybos valstybinio valdymo institucijos

1. Saugios laivybos valstybinį valdymą vykdo Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija ir Lietuvos transporto saugos administracija (toliau – Administracija).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Nr. [XIII-762](#), 2017-11-16, paskelbta TAR 2017-11-28, i. k. 2017-18814

2. Vyriausybė priima teisės aktus pagal jai šiuo įstatymu priskirtą kompetenciją, vykdo kitas šiame įstatyme nustatytas funkcijas.

3. Susisiekimo ministerija formuoja valstybės politiką saugios laivybos srityje, taip pat organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jos įgyvendinimą, nustato saugios laivybos reikalavimus, šių reikalavimų, Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ir Europos Sąjungos teisės aktų, reglamentuojančių saugią laivybą, įgyvendinimo Lietuvos Respublikoje tvarką, išskyrus atvejus, kai tarptautinių saugios laivybos reikalavimų įgyvendinimo tvarką Susisiekimo ministerija nustato kartu su kitomis institucijomis.

4. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija kartu su Susisiekimo ministerija priima teisės aktus jūrininkų darbo santykių, saugos ir sveikatos, o Sveikatos apsaugos ministerija kartu su

Susisiekimo ministerija – jūrininkų sveikatos apsaugos ir sveikatos priežiūros klausimais, organizuoja, koordinuoja, kontroliuoja (prižiūri) šių teisės aktų vykdymą.

5. Teisingumo ministras priima teisės aktus laivų avarijų ir incidentų tyrimo, ataskaitų ir saugos rekomendacijų rengimo ir teikimo klausimais, organizuoja, kordinuoja, kontroliuoja (prižiūri) šiuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų vykdymą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2661](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20996

6. Administracija įgyvendina valstybės politiką saugios laivybos srityje ir dalyvauja šią politiką formuojant, nustato saugią laivybą reglamentuojančius techninius ir organizacinius reikalavimus ir atlieka kitas šiame įstatyme nustatytas funkcijas.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

4 straipsnis. Administracija

Pakeistas straipsnio pavadinimas:

Nr. [XIII-762](#), 2017-11-16, paskelbta TAR 2017-11-28, i. k. 2017-18814

1. Administracija yra biudžetinė įstaiga prie Susisiekimo ministerijos.
2. Administracijos direktorius nustato Administracijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, kurie privalo turėti jūrinį laipsnį, pareigybes. Darbo metu šie Administracijos darbuotojai dėvi civilinio jūrų laivyno uniformą, kurios pavyzdžius ir dėvėjimo taisykles tvirtina susisiekimo ministras.
3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytiems darbuotojams kartą per penkerius metus gali būti suteikiamos iki vieno metų atostogos kvalifikacijai tobulinti – išplaukti į jūrą. Šiuo atveju darbuotojams paliekamos jų eitos pareigos, tačiau jiems nustatytas darbo užmokestis nėra mokamas.
4. Administracija savo veiklą, susijusią su tarptautinių saugios laivybos reikalavimų vykdymo užtikrinimu, organizuoja pagal kokybės vadybos sistemą, parengtą ir įvertintą pagal tarptautinius kokybės vadybos standartus.
5. Administracijos darbuotojų komandiruočių, susijusių su ne Lietuvos Respublikos teritorijoje esančių laivų tinkamumo plaukinti priežiūra, laivo apžiūromis, patikrinimais ir vertinimais, išlaidas atlygina laivybos bendrovė. Šios išlaidos atlyginamos Vyriausybės nustatyta tvarka.

5 straipsnis. Administracijos funkcijos

Administracija atlieka šias funkcijas:

- 1) prižiūri, kaip laivybos bendrovėse vykdomi tarptautiniai, Europos Sąjungos teisės aktų ir Lietuvos Respublikos įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyti saugios laivybos reikalavimai;
- 2) Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre registruoja laivus ir išduoda laivo dokumentus;
- 3) vykdo užsienio valstybių laivų ir laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, kontrolę ir išduoda privalomus dokumentus;
- 4) susisiekimo ministro nustatyta tvarka akredituoja jūrininkų mokymosi įstaigas ir prižiūri jų veiklą, egzaminuoja jūrininkus, išduoda jūrininkų kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus, jūrininko knygeles;
- 5) sudaro Lietuvos Respublikos jūrų uostų, teritorinės jūros ir išskirtinės ekonominės zonos jūrlapius, skelbia hidrografinius duomenis. Organizuoja jūrlapių, žinytų ir kitų navigacinių leidinių platinimą;
- 6) įrengia, eksploatuoja ir prižiūri navigacijos įrenginius, užtikrinančius saugią laivybą bendrojo naudojimo vandens keliuose, kontroliuoja jų veikimą, teikia navigacinę informaciją;
- 7) prižiūri, kaip uostus valdančios įmonės ir laivų įgulos tvarko ir atliekas tvarkančioms įmonėms perduoda laivuose susidarančias atliekas ir krovinių likučius;
- 8) koordinuoja ir organizuoja paskendusio turto iškėlimą iš Lietuvos Respublikos teritorinės jūros;
- 9) prižiūri įgaliotųjų laivų klasifikavimo bendrovių veiklą, savo interneto svetainėje skelbia informaciją apie naujas įgaliotąsias laivų klasifikavimo bendroves ir apie įgaliotąsias laivų klasifikavimo bendroves, kurių teisė atlikti laivų apžiūras sustabdyta susisiekimo ministro nustatyta tvarka;
- 10) atestuoja įmones, vykdančias su saugia laivyba susijusias veiklas, ir vykdo atestuojamos veiklos priežiūrą;
- 11) vykdo kitų valstybių kompetentingų institucijų išduotų jūrinio laipsnio diplomų pripažinimo procedūras susisiekimo ministro nustatyta tvarka;
- 12) įstatymų numatytais atvejais nagrinėja saugios laivybos jūroje reikalavimų pažeidimų bylas ir skiria administracines nuobaudas;
- 13) vykdo laivų eismo stebėseną;
- 14) pagal kompetenciją teikia siūlymus Susisiekimo ministerijai dėl Lietuvos Respublikos teisės aktų saugios laivybos srityje rengimo, teikia siūlymus dėl sprendimų projektų rengimo ar atskirų procesų reglamentavimo, derina, tikslina ir (ar) papildo sprendimų projektus, nagrinėja sprendimų projektus, teikia išvadas dėl parengtų sprendimų projektų, atlieka tikslines analizes;
- 15) atlieka kitas Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytas funkcijas.

6 straipsnis. Uosto kapitonas

1. Uosto kapitoną skiria ir atleidžia uostą valdančios įmonės vadovas.
2. Uosto kapitono veiklą reglamentuoja šis įstatymas, kiti jūrų uostų veiklą reglamentuojantys teisės aktai ir uosto kapitono nuostatai. Uosto kapitono nuostatus, suderintus su Administracija, tvirtina uostą valdančios įmonės vadovas.
3. Uosto kapitono reikalavimu uoste esantys laivai, panaudodami turimas technines priemones, privalo suteikti pagalbą uoste nelaimės ištiktiems laivams ir žmonėms.
4. Uosto kapitono sprendimai jo kompetencijai priklausančiais klausimais yra privalomi ir turi būti vykdomi nedelsiant. Uosto kapitono sprendimai ir veiksmai gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

7 straipsnis. Uosto kapitono kompetencija saugios laivybos srityje

1. Lietuvos Respublikos jūrų uosto veiklą, susijusią su saugia laivyba ir taršos iš laivų prevencija, užtikrina uosto kapitonas. Uosto kapitonas per jam pavaldžias tarnybas:
  - 1) organizuoja laivų eismą ir locmanų veiklą;
  - 2) vykdo teršimo incidentų likvidavimo darbus uosto akvatorijoje;
  - 3) tikrina uosto akvatorijos gylį, vykdo uosto navigacijos įrenginių ir uosto navigacijos ženklų priežiūrą;
  - 4) tikrina laivų grimzlę;
  - 5) tikrina uosto krantinių būklę;
  - 6) teikia Administracijai ir laivams uosto navigacinę ir hidrometeorologinę informaciją;
  - 7) leidžia laivams įplaukti į uostą ir išplaukti iš jo, registruoja laivų įplaukimą ir išplaukimą uostą valdančios įmonės vadovo nustatyta tvarka;
  - 8) susidarius ekstremaliosioms situacijoms uoste, perdislokuoja laivus;
  - 9) kontroliuoja pavojingųjų krovinių pakrovimą, iškrovimą ir judėjimą uoste;
  - 10) organizuoja laivuose susidarančių atliekų perdavimą atliekas tvarkančioms įmonėms.
2. Uosto kapitonas privalo neleisti laivui išplaukti iš uosto, jeigu:
  - 1) yra gautas laivybos inspektoriaus sprendimas dėl draudimo laivui išplaukti iš uosto;
  - 2) laivas pakrautas daugiau, negu leidžia laivo krovos žymės;
  - 3) įvykus laivo (laivų) avarijai, nepateikta avarijai tirti reikalinga informacija;
  - 4) pakrautas laivas kelia grėsmę saugiai laivybai ir (ar) jūros aplinkai;
  - 5) yra gauta teismo nutartis dėl laivo arešto ar sulaikymo;
  - 6) tai numatyta kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.
3. Uosto kapitonas neleidžia laivui išplaukti iš uosto, jeigu laivybos bendrovė nesumokėjo uosto rinkliavų ir baudų, laivas sužalojo ar sunaikino uosto infrastruktūrą ir (ar) suprastruktūrą,

laivybos bendrovė nepadengė išlaidų, kurias uostą valdanti įmonė patyrė organizuodama laivo ar krovinio gelbėjimo darbus ir taršos iš laivų prevencijos ar likvidavimo darbus, arba nepateikė prievolių įvykdymo užtikrinimo Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais būdais. Kai laivybos bendrovė sumoka uosto rinkliavas, baudas ir padengia uostą valdančios įmonės išlaidas arba pateikia prievolių įvykdymo užtikrinimą Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais būdais, uosto kapitonas leidžia laivui išplaukti iš uosto.

4. Uosto kapitonas neleidžia laivui įplaukti į uostą arba nurodo laivui išplaukti iš uosto, jeigu laivas neatitinka tarptautinių, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytų saugios laivybos reikalavimų.

8 straipsnis. Įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės

1. Atlikti laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, techninę priežiūrą, apžiūras, vadovaudamosi Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Europos Sąjungos teisės aktais, Lietuvos Respublikos teisės aktais, ir išduoti atitinkamus tai patvirtinančius dokumentus turi teisę tik Administracijos sprendimu įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės.

2. Nustatomos šios įgaliotųjų suteikimo laivų klasifikavimo bendrovėms sąlygos:

1) bendrovė turi būti pripažinta Europos Komisijos ir įrašyta į Pripažintųjų organizacijų sąrašą;

2) bendrovė privalo turėti Lietuvoje įregistruotą atstovybę, veikiančią pagal Lietuvos Respublikos įstatymus. Jeigu tokios atstovybės nėra, ji turi būti įsteigta per 12 mėnesių nuo Administracijos sutarties dėl laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, techninės priežiūros, apžiūrų atlikimo ir atitinkamų tai patvirtinančių dokumentų išdavimo (toliau šiame straipsnyje – sutartis) su įgaliotąja laivų klasifikavimo bendrove sudarymo dienos.

3. Jeigu įgaliotoji laivų klasifikavimo bendrovė siekia Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre įregistruotiems laivams išduoti elektroninius liudijimus, atitinkančius Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose, Europos Sąjungos teisės aktuose ir tarptautinėse konvencijose nustatytus reikalavimus (toliau – elektroninis liudijimas), ir pratęsti jų galiojimą, ji papildomai turi įrodyti, kad:

1) išduodami elektroniniai liudijimai atitiks tarptautinėse konvencijose nustatytus turinio ir formos reikalavimus;

2) išduodami elektroniniai liudijimai yra apsaugoti nuo redagavimo ar kitokio duomenų pakeitimo, išskyrus Administracijos ar įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės sankcionuotus pakeitimus, ir yra pasirašyti elektroniniu parašu arba patvirtinti elektroniniu spaudu;

3) išduodamiems elektroniniams liudijimams suteikiamas unikalus kontrolinis numeris (skaičių, raidžių ar simbolių seka), pagal kurį galima patikrinti liudijimo autentiškumą ir atskirti liudijimą nuo kito tos pačios ar kitos pripažintosios organizacijos išduoto liudijimo;

4) išduodamų elektroninių liudijimų išspausdintose kopijose yra matomi simboliai, leidžiantys nustatyti išdavimo šaltinį;

5) elektroninėje erdvėje užtikrinamas patikimas, saugus ir nenutrūkstamas elektroninio liudijimo autentiškumo ir galiojimo patvirtinimo mechanizmas naudojant unikalų kontrolinį numerį;

6) laivuose, kuriems išduodami elektroniniai liudijimai, turi būti instrukcijos dėl elektroniniuose liudijimuose esančios informacijos, įskaitant elektroninio liudijimo periodinius patvirtinimus, patikrinimo elektroninėje erdvėje.

4. Administracija išnagrinėja laivų klasifikavimo bendrovės pateiktą prašymą suteikti įgaliojimus ir įsitikinti, kad ši bendrovė atitinka 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 391/2009 dėl laivų patikrinimo ir apžiūros organizacijų bendrųjų taisyklių ir standartų (OL 2009 L 131, p. 11) (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 391/2009) I priede nustatytus kriterijus, 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 725/2004 dėl laivų ir uostų įrenginių apsaugos stiprinimo (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 7 skyrius, 8 tomas, p. 74) III priede nustatytus kriterijus ir 2006 m. Tarptautinės darbo organizacijos konvencijoje dėl darbo jūrų laivyboje nustatytus reikalavimus, jos veiklos organizavimas atitinka saugios laivybos reikalavimus, per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo Administracijoje dienos pateikia siūlymą sudaryti sutartį.

5. Sutartyse, kurias sudaro Administracija ir laivų klasifikavimo bendrovės, nustatomos įgaliotųjų laivų klasifikavimo bendrovių teisės ir pareigos atliekant laivų techninę priežiūrą, apžiūras ir Lietuvos Respublikos vardu išduodant atitinkamus tai patvirtinančius dokumentus, taip pat įgaliotųjų laivų klasifikavimo bendrovių ir Administracijos bendradarbiavimo, keitimosi informacija sąlygos ir tvarka bei esminės sutarties pažeidimo sąlygos. Įgaliotoji laivų klasifikavimo bendrovė turi teisę pradėti vykdyti sutartyje nustatytas veiklas nuo šios sutarties pasirašymo dienos.

6. Įgaliojimų Lietuvos Respublikos vardu vykdyti Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre įregistruotų ir turinčių teisę plaukioti su Lietuvos valstybės vėliava laivų techninę priežiūrą, apžiūras ir išduoti dokumentus (liudijimus), kuriais patvirtinama, kad laivai atitinka jiems taikomus saugios laivybos ir jūrininkų darbo ir gyvenimo laive sąlygų reikalavimus, nustatytus Lietuvos Respublikos įstatymuose, Europos Sąjungos teisės aktuose ir tarptautinėse sutartyse (toliau – įgaliojimai), suteikimo, suteiktų įgaliojimų laikino sustabdymo, panaikinimo ar sustabdymo panaikinimo pripažintosioms organizacijoms tvarką nustato susisiekimo ministras.

7. Įgaliotajai laivų klasifikavimo bendrovei suteikti įgaliojimai laikinai sustabdomi, jeigu:

1) Administracija, įvertinusi informaciją, gautą vykdant įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės veiklos priežiūrą, nustato, kad įgaliotoji laivų klasifikavimo bendrovė netinkamai vykdo sutartį arba bendrovės veikla neatitinka saugios laivybos reikalavimų, įtvirtintų tarptautinėse konvencijose, Lietuvos Respublikos teisės aktuose ar Europos Sąjungos teisės aktuose;

2) kompetentinga Europos Sąjungos institucija reikalauja sustabdyti įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės įgaliojimus.

8. Laikinais sustabdžius įgaliotajai laivų klasifikavimo bendrovei suteiktus įgaliojimus, Administracija per vieną darbo dieną nuo šio straipsnio 7 dalyje nurodytų aplinkybių paaikšėjimo dienos apie laikiną įgaliojimų sustabdymą raštu informuoja įgaliotąją laivų klasifikavimo bendrovę ir nurodo jos veiklos trūkumus ir terminą, per kurį šiuos trūkumus įgaliotoji laivų klasifikavimo bendrovė privalo pašalinti. Pašalinusi trūkumus, įgaliotoji laivų klasifikavimo bendrovė raštu apie tai praneša Administracijai, kuri patikrina informaciją ir per 10 darbo dienų nuo šios informacijos gavimo dienos priima sprendimą panaikinti įgaliojimų sustabdymą arba panaikinti suteiktus įgaliojimus, jeigu trūkumai per nustatytą terminą nepašalinami.

9. Įgaliojimų sustabdymas panaikinamas Administracijos sprendimu, kai įgaliotoji laivų klasifikavimo bendrovė per nustatytą terminą pašalina veiklos trūkumus arba gauna Europos Komisijos pranešimą, kuriame nurodoma, kad įgaliojimai laikinai sustabdyti nepagrįstai, ir reikalaujama, kad sprendimas laikinai sustabdyti įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės įgaliojimus būtų panaikintas.

10. Įgaliotajai laivų klasifikavimo bendrovei suteikti įgaliojimai panaikinami ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šios dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytų aplinkybių paaikšėjimo dienos, jeigu:

1) Europos Komisija pagal Reglamento (EB) Nr. 391/2009 7 straipsnio nuostatas priėmė sprendimą dėl pripažintosios organizacijos pripažinimo panaikinimo;

2) įgaliotoji laivų klasifikavimo bendrovė padarė esminį sutarties pažeidimą ir per sutartyje nurodytą arba Administracijos nustatytą terminą nepašalina pažeidimą sudarančių aplinkybių;

3) įgaliotoji laivų klasifikavimo bendrovė per Administracijos nustatytą terminą nepašalina veiklos trūkumų, dėl kurių buvo priimtas sprendimas laikinai sustabdyti įgaliojimus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2661](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20996

9 straipsnis. Tarptautinės jūrų organizacijos audito atlikimas

1. Susisiekimo ministras, Vyriausybei pritarus, ne rečiau kaip kartą per septynerius metus kreipiasi į Tarptautinės jūrų organizacijos generalinį sekretorių, kad būtų atliktas Tarptautinės jūrų organizacijos auditas, kurio metu vertinamas Tarptautinės jūrų organizacijos konvencijų, kurių dalyvė yra Lietuvos Respublika, nuostatų vykdymas Lietuvos Respublikoje.

2. Ministerijos ir kitos institucijos pagal savo kompetenciją turi teikti Susisiekimo ministerijai informaciją, kuri reikalinga rengiantis atlikti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą auditą, ir pagal kompetenciją dalyvauja atliekant Tarptautinės jūrų organizacijos auditą.

3. Šio audito rezultatai, išskyrus informaciją, kuri pagal Lietuvos Respublikos įstatymus negali būti viešinama, skelbiami viešai Administracijos interneto svetainėje.

TREČIASIS SKIRSNIS

LAIVO TINKAMUMAS PLAUKIOTI

10 straipsnis. Laivo tinkamumas plaukioti

1. Laivybai gali būti naudojamas tik pripažintas tinkamu plaukioti laivas. Laivas pripažįstamas tinkamu plaukioti atliekant jo techninę priežiūrą ir apžiūrą.

2. Tinkamu plaukioti nustatytaje plaukiojimo rajone pripažįstamas laivas, kuris suprojektuotas, pastatytas, įrengtas ir eksploatuojamas laikantis teisės aktuose nustatytų konstrukcinių, mechaninių, elektros įrangos, techninių, navigacinių, aplinkos apsaugos, įgulos komplektavimo, darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos reikalavimų, o laive yra tai patvirtinantys galiojantys dokumentai, išduoti Administracijos ar įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės.

3. Laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, kuriems yra taikomos Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių, reglamentuojančių saugią laivybą, nuostatos, techninę priežiūrą, vadovaudamosi savo klasifikavimo taisyklėmis, atlieka įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės.

4. Administracija arba jos pavedimu įgaliotoji laivų klasifikavimo bendrovė atlieka krovininių laivų, kurie plaukioja su Lietuvos valstybės vėliava ir kurių bendroji talpa yra 300 ir mažiau, ir žvejybos laivų, kurie plaukioja su Lietuvos valstybės vėliava ir kurių ilgis yra mažesnis kaip 24 metrai, techninę priežiūrą.

5. Laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, apžiūros atliekamos ir privalomi dokumentai išduodami pagal šio įstatymo 17 straipsnio nuostatas.

11 straipsnis. Laivų plaukiojimo rajonų (ribų) nustatymas

Laivų plaukiojimo rajonus ir jų ribas nustato Administracija arba įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės, atsižvelgdamos į laivo dokumentuose nustatytas saugiam plaukiojimui leistinas sąlygas.

12 straipsnis. Laivų projektavimo, statybos ir įrengimo reikalavimai

Statomų naujų laivų, kurie bus įregistruoti Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre, projektavimo ir statybos reikalavimus nustato įgaliosios laivų klasifikavimo bendrovės. Jos atlieka ir šių darbų priežiūrą.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

LAIVO ĮGULA

13 straipsnis. Reikalavimai laivo įgulai

1. Dirbti laive leidžiama tik jūrininkams, turintiems galiojančius jūrininkų kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus, kurie suteikia teisę eiti atitinkamas pareigas laive, ir įrašytiems į laivo įgulos sąrašą.

2. Jūrinio laipsnio suteikimo ir privalomų dokumentų išdavimo tvarką nustato susisiekimo ministras, atsižvelgdamas į tarptautinius jūrininkų rengimo, atestavimo ir budėjimo standartus.

3. Į uostą įplaukiančio ar iš uosto išplaukiančio laivo, kurio kapitonas turi leidimą Lietuvos Respublikos jūrų uostuose plaukti be locmano, vairinėje turi būti laivavedys, mokantis valstybinę kalbą. Šis reikalavimas netaikomas, jeigu laivą veda locmanas.

4. Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre įregistruotam laivui draudžiama išplaukti į jūrą, jeigu laivas neturi Administracijos išduoto minimalios laivo įgulos sudėties liudijimo. Minimalios laivo įgulos sudėties reikalavimus nustato susisiekimo ministras arba jo įgaliota institucija, atsižvelgdami į tarptautinius saugios laivybos reikalavimus dėl minimalios laivo įgulos sudėties. Administracija išnagrinėja laivybos bendrovės pateiktą prašymą išduoti minimalios laivo įgulos sudėties liudijimą ir dokumentus, numatytus susisiekimo ministro arba jo įgaliosios institucijos nustatytų minimalios laivo įgulos sudėties reikalavimų apraše, ir per 3 darbo dienas nuo prašymo gavimo Administracijoje dienos išduoda minimalios laivo įgulos sudėties liudijimą.

5. Nė vienas laivo įgulos narys negali būti paskirtas į laivą be laivo kapitono sutikimo.

6. Laivo įgulos nariai gali dėvėti civilinio jūrų laivyno uniformą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2661](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20996

14 straipsnis. Laivo įgulos narių sveikatos būklės tikrinimas

1. Asmenys, kurie nori įsidarbinti jūrininkais, privalo tikrintis sveikatą prieš įsidarbindami, o dirbdami – tikrintis periodiškai ir turi turėti tai patvirtinantį nustatytos formos asmens sveikatos priežiūros įstaigos išduotą dokumentą.

2. Jūrininkų sveikatos tikrinimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, atsižvelgdamos į tarptautinius saugios laivybos reikalavimus.

3. Sveikatos apsaugos ministras, susisiekimo ministras ir socialinės apsaugos ir darbo ministras, vadovaudamiesi tarptautinės jūrų teisės ir Europos Sąjungos teisės normomis, nustato minimalius medicinos pagalbos teikimo Lietuvos Respublikoje registruotuose laivuose reikalavimus.

15 straipsnis. Budėjimai laive

1. Kad būtų užtikrinta saugi laivyba laivo reiso metu, taip pat saugi laivo eksploatacija jam stovint prie krantinės ar nuleidus inkarą, laive organizuojami budėjimai.

2. Budėjimo tvarką laivuose nustato Tarybos Lietuvos Respublikos jūrų laivuose statusas. Šį statutą tvirtina susisiekimo ministras.

16 straipsnis. Lietuvos Respublikos jūrininkų registras

1. Lietuvos Respublikos jūrininkų registre registruojami asmenys, kuriems įforminti ir (arba) išduoti jūrinio laipsnio diplomai, kvalifikacijos liudijimai, globalinės jūrų avarinio ryšio ir saugumo sistemos radijo ryšio operatoriaus diplomai, jų išdavimo patvirtinimai, kompetencijos liudijimų pripažinimo patvirtinimai, specialieji liudijimai, lengvatiniai leidimai ir jūrininko knygelės.

2. Lietuvos Respublikos jūrininkų registras veikia Vyriausybės tvirtinamuose Lietuvos Respublikos jūrininkų registro nuostatuose nustatyta tvarka.

3. Lietuvos Respublikos jūrininkų registro valdytoja yra Susisiekimo ministerija, šio registro tvarkytoją skiria Vyriausybė.

4. Lietuvos Respublikos jūrininkų registro tvarkytojas registro duomenų gavėjams neatlygintinai teikia registro duomenis, registro informaciją, registruoti pateiktus dokumentus ir (arba) jų kopijas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2661](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20996

PENKTASIS SKIRSNIS

LAIVO APŽIŪRA IR LAIVO DOKUMENTAI

17 straipsnis. Laivo apžiūra

1. Atliekamos pirminė, periodinė ir papildoma laivo apžiūros.

2. Prieš registruojant laivą Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre, turi būti atlikta pirminė laivo apžiūra. Pirminė laivo apžiūra atliekama siekiant nustatyti laivo techninę būklę ir jo atitiktį tarptautiniams saugios laivybos reikalavimams ir Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimams. Pirminė laivo apžiūra atliekama susisiekimo ministro nustatyta tvarka.

3. Periodinės laivo apžiūros atliekamos siekiant nustatyti, ar laivas atitinka jam taikomus tarptautinius saugios laivybos reikalavimus ir Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus per visą jo eksploatavimo laikotarpį, ir išduoti naujus ar patvirtinti esamus privalomus laivo dokumentus. Laivų, kuriems taikomi tarptautiniai saugios laivybos reikalavimai, periodinės apžiūros atliekamos tarptautinių teisės aktų, reglamentuojančių saugią laivybą, nustatyta tvarka. Laivų, kuriems netaikomi tarptautiniai saugios laivybos reikalavimai, periodinės apžiūros atliekamos susisiekiimo ministro nustatyta tvarka.

4. Papildomos laivo apžiūros atliekamos Lietuvos Respublikos ir tarptautinių teisės aktų nustatytais atvejais.

18 straipsnis. Laivo dokumentai

1. Tarptautinių ir Lietuvos Respublikos dokumentų, kurie reglamentuoja saugios laivybos reikalavimus ir kurie turi būti Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre įregistruotame laive, sąrašą tvirtina Administracija. Administracija tvirtina laivo žurnalų formas, laivo žurnalų pildymo, registravimo ir apskaitos tvarkos aprašus.

2. Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos užsienyje turi teisę pratęsti laivo dokumentų galiojimą Vyriausybės nustatyta tvarka.

3. Laivo planus ir kitus dokumentus, numatytus Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse, šiose sutartyse nustatyta tvarka tvirtina arba derina Administracija ar įgaliotoji laivų klasifikavimo bendrovė.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

LOCMANŲ VEIKLA

19 straipsnis. Locmanas

1. Locmano pareigas gali eiti ne vyresnis kaip 68 metų asmuo, mokantis valstybinę ir anglų kalbas, atitinkantis sveikatos apsaugos ministro nustatytus jūrininkų sveikatos reikalavimus, susisiekiimo ministro įgaliotos institucijos nustatytus kvalifikacinius ir stažuočių reikalavimus asmenims, siekiantiems verstis locmano praktika, ir susisiekiimo ministro įgaliotos institucijos nustatyta tvarka išlaikęs kvalifikacijos įvertinimo egzaminą. Egzaminą leidžiama laikyti, jeigu asmuo atitinka šioje dalyje nurodytus reikalavimus.

2. Locmanų veiklą, laivų vedimo su locmanu tvarką reglamentuoja šis įstatymas ir uostų laivybos taisyklės.

3. Locmano liudijimą išduoda susisiekiimo ministro įgaliota institucija susisiekiimo ministro nustatyta tvarka. Locmano liudijimas išduodamas per 3 darbo dienas nuo kvalifikacijos įvertinimo

egzamino išlaikymo dienos ne ilgesniam kaip 5 metų laikotarpiui nuo paskutinio išlaikyto kvalifikacijos įvertinimo egzamino dienos. Kai asmuo neatitinka šio straipsnio 1 dalyje nurodytų reikalavimų ir (ar) neišlaiko kvalifikacijos įvertinimo egzamino, locmano liudijimas neišduodamas ir apie tai susisiekiama ministro įgaliota institucija nedelsdama, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną, informuoja asmenį, siekiantį gauti locmano liudijimą. Pasibaigus locmano liudijimo galiojimui, naujas locmano liudijimas išduodamas, jeigu asmuo atitinka šio straipsnio 1 dalyje nurodytus reikalavimus ir išlaiko kvalifikacijos įvertinimo egzaminą. Jeigu pateikus visus locmano liudijimui gauti reikalingus dokumentus neatsakoma per šioje dalyje nustatytą terminą, atsakymo dėl locmano liudijimo išdavimo nepateikimas nelaikomas liudijimo išdavimu.

4. Locmano liudijimo galiojimas panaikinamas, jeigu:

1) asmuo, siekiantis gauti locmano liudijimą, pateikė dokumentus, kuriuose yra tikrovės neatitinkančios informacijos;

2) įvyko laivo avarija dėl locmano kaltės;

3) paaiškėja, kad locmanas neatitinka jūrininkams keliamų sveikatos reikalavimų;

4) locmanui sukanka 68 metai;

5) locmanas miršta;

6) locmanas pateikia prašymą panaikinti locmano liudijimo galiojimą.

5. Susisiekiama ministro įgaliota institucija nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo šio straipsnio 4 dalies 1–5 punktuose nurodytų aplinkybių paaiškėjimo dienos, panaikina locmano liudijimo galiojimą. Šio straipsnio 4 dalies 6 punkte nurodytu atveju locmano liudijimo galiojimas panaikinamas nuo locmano prašyme nurodytos dienos. Apie locmano liudijimo galiojimo panaikinimą šio straipsnio 4 dalies 1–4 punktuose nurodytais atvejais susisiekiama ministro įgaliota institucija nedelsdama, bet ne vėliau kaip per vieną darbo dieną, informuoja locmaną.

6. Asmeniui, kuriam locmano liudijimo galiojimas panaikintas dėl šio straipsnio 4 dalies 1, 2, 3 ir 6 punktuose nurodytų aplinkybių, naujas locmano liudijimas išduodamas arba atsisakoma jį išduoti šio straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2661](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20996

20 straipsnis. Privalomo laivų vedimo su locmanu rajonai

1. Laivų tipus ir rajonus Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir išskirtinėje ekonominėje zonoje, kuriuose plaukiojimas su locmanu yra privalomas, nustato Administracija.

2. Uostų akvatorijose privalomą plaukiojimą su locmanu nustato šių uostų laivybos taisyklės.

20¹ straipsnis. Laivų plaukiojimas uostų akvatorijoje be locmano

1. Plaukianti uostų akvatorijose be locmano gali:
  - 1) buriniai ir kiti laivai, kurių ilgis yra iki 24 metrų;
  - 2) sportiniai ir pramoginiai laivai;
  - 3) Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre ir Lietuvos Respublikos vidaus vandenų laivų registre įregistruoti žvejybos laivai, kurių bendrasis tonažas yra iki 300;
  - 4) vietinio plaukiojimo laivai, kurių bendrasis tonažas yra iki 500;
  - 5) uosto paslaugų laivai;
  - 6) uostą valdančios įmonės užsakymu dirbantys laivai, kurie gilina akvatorijos dugną, jeigu jų kapitonai yra uosto kapitono instruktuoti plaukti uosto akvatorijoje be locmano;
  - 7) laivai iki 200 metrų ilgio, kurie yra remontuojami laivų remonto įmonių akvatorijose ir kuriuose locmano funkcijas atlieka laivų remonto įmonių kapitonai, turintys Administracijos išduotus locmano liudijimus;
  - 8) linijiniai laivai, kurių kapitonai šio įstatymo nustatyta tvarka yra gavę uosto kapitono neterminuotą leidimą plaukti Lietuvos Respublikos jūrų uosto akvatorijoje be locmano (toliau šiame straipsnyje – leidimas).

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1662](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-28, i. k. 2018-19159

2. Leidimų išdavimo, atsisakymo juos išduoti, leidimų galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, leidimų galiojimo panaikinimo, linijinio laivo kapitono (toliau šiame straipsnyje – laivo kapitonas) veiklos priežiūros, egzaminų komisijos sudarymo ir egzaminų organizavimo tvarką nustato susisiekimo ministras.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1662](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-28, i. k. 2018-19159

3. Laivo kapitonas, norintis gauti leidimą, turi atitikti šiuos reikalavimus:

1) jo vadovaujamas linijinis laivas privalo būti įplaukęs (išplaukęs) į (iš) uostą (uosto) su locmanu pagal su uostą valdančia įmone suderintą tvarkaraštį ne mažiau kaip 6 kartus per 3 mėnesius;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1662](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-28, i. k. 2018-19159

2) neteko galios 2019-01-01;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1662](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-28, i. k. 2018-19159

3) turėti laivo vairinėjė laivavedį, mokantį valstybinę kalbą;

4) būti išlaikęs laivybos egzaminą, kurį vykdo uosto kapitono sudaryta egzaminų komisija.

4. Laivybos egzamino metu vertinamos laivo kapitono žinios apie laivybos uosto akvatorijoje ypatumus.

5. Laivo kapitonas, siekdamas gauti leidimą, pateikia uosto kapitonui prašymą ir dokumentus, kuriais patvirtinama atitiktis šio straipsnio 3 dalyje nustatytiems reikalavimams (toliau – dokumentai).

6. Uosto kapitonas, nustatęs, kad pateikti ne visi dokumentai, dokumentuose yra klaidingų ir (ar) netikslių duomenų, nurodo laivo kapitonui patikslinti dokumentus ir nustato ne trumpesnę kaip 5 darbo dienų terminą trūkumams pašalinti. Jeigu laivo kapitonas per uosto kapitono nustatytą terminą pašalina trūkumus, jis per 2 darbo dienas apie tai informuoja uosto kapitoną. Jeigu laivo kapitonas per uosto kapitono nustatytą terminą nepašalina trūkumų, uosto kapitonas per 2 darbo dienas priima sprendimą atsisakyti išduoti leidimą ir apie tai informuoja laivo kapitoną.

7. Uosto kapitonas per 15 darbo dienų nuo laivo kapitono prašymo ir laivo kapitono pateiktų visų reikiamų dokumentų gavimo dienos egzaminuoja laivo kapitoną ir išduoda leidimą arba motyvuotai atsisako tai padaryti (kai nustatoma, kad laivo kapitonas neatitinka bent vieno iš šio straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų) ir apie tai per 2 darbo dienas informuoja laivo kapitoną.

8. Laivo kapitonas, kuris turi leidimą, privalo įplaukti (išplaukti) į (iš) uostą (uosto) pagal su uostą valdančia įmone suderintą tvarkaraštį ne mažiau kaip 6 kartus per 3 mėnesius.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1662](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-28, i. k. 2018-19159

9. Uosto kapitonas, nustatęs, kad laivo kapitonas pažeidžia bent vieną iš šio straipsnio 8 dalyje ir (ar) šio įstatymo 13 straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų, įspėja laivo kapitoną apie galimą leidimo galiojimo sustabdymą ir nustato nuo įspėjimo apie galimą leidimo galiojimo sustabdymą gavimo ne trumpesnę kaip 10 darbo dienų ir ne ilgesnę kaip 20 darbo dienų terminą, per kurį nustatyti pažeidimai turi būti pašalinti. Laivo kapitonas, per nustatytą terminą pašalinęs visus pažeidimus, privalo per 2 darbo dienas apie tai pranešti uosto kapitonui ir pateikti tai patvirtinančią informaciją.

10. Leidimo galiojimas sustabdomas, jeigu per uosto kapitono nustatytą terminą laivo kapitonas nepašalina šio straipsnio 9 dalyje nurodytų pažeidimų, jeigu laivo kapitonas pateikia prašymą sustabdyti leidimo galiojimą, taip pat, įvykus laivo avarijai dėl laivo kapitono kaltės, – šios avarijos tyrimo laikotarpiui. Uosto kapitonas nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo šio straipsnio 9 dalyje nurodyto uosto kapitono nustatyto termino pažeidimams pašalinti ir pasibaigus 2 darbo dienų terminui informuoti uosto kapitoną, sustabdo leidimo galiojimą ir apie tai praneša laivo kapitonui. Tokiame pranešime nustatomas ne trumpesnis kaip 10 darbo dienų nuo pranešimo gavimo dienos terminas, per kurį laivo kapitonas turi pašalinti pažeidimus, nurodytus šio straipsnio 9 dalyje (išskyrus atvejus, kai laivo kapitonas pateikia prašymą sustabdyti leidimo galiojimą arba kai, įvykus laivo avarijai dėl uosto kapitono kaltės, leidimo galiojimas sustabdomas šios avarijos tyrimo laikotarpiui). Šis terminas gali būti pratęstas vieną kartą ir ne ilgesniam kaip 3

mėnesių laikotarpiui gavus motyvuotą laivo kapitono prašymą. Toks prašymas uosto kapitoniui turi būti pateiktas ne vėliau kaip likus 3 darbo dienoms iki uosto kapitono nustatyto termino, per kurį laivo kapitonas turi pašalinti pažeidimus, pabaigos.

11. Pašalinus pažeidimus, laivo kapitonas per 2 darbo dienas apie tai informuoja uosto kapitoną, kuris ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo šios informacijos gavimo ją patikrina, nustatęs, kad pažeidimai yra pašalinti, panaikina leidimo galiojimo sustabdymą ir apie tai per 2 darbo dienas informuoja laivo kapitoną.

12. Uosto kapitonas per 2 darbo dienas nuo šioje dalyje nurodytų aplinkybių paaiškėjimo panaikina leidimo galiojimą ir apie tai praneša laivo kapitoniui (išskyrus šios dalies 7 punkte nurodytą atvejį), jeigu:

- 1) laivo kapitonas pateikia prašymą panaikinti leidimo galiojimą;
- 2) dėl laivo kapitono kaltės įvyko laivo avarija (kol vyksta laivo avarijos tyrimas, leidimo galiojimas sustabdomas šio straipsnio 10 dalyje nustatyta tvarka);
- 3) laivo kapitonas neįvykdė bent vieno uosto kapitono tarnybų nurodymo, susijusio su saugia laivyba ir taršos iš laivų prevencija;
- 4) paaiškėja, kad leidimui gauti buvo pateikti melagingi duomenys;
- 5) laivo kapitonas per uosto kapitono nustatytą terminą nepašalina pažeidimų, dėl kurių leidimo galiojimas buvo sustabdytas, ir pasibaigia šio straipsnio 11 dalyje nustatytas terminas informuoti uosto kapitoną apie pažeidimų pašalinimą;
- 6) laivo kapitonas plaukiojo uosto akvatorijoje be locmano, kai leidimo galiojimas buvo sustabdytas;
- 7) laivo kapitonas miršta.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XII-2129](#), 2015-12-03, paskelbta TAR 2015-12-10, i. k. 2015-19623

21 straipsnis. Locmano ir vedamo laivo kapitono sąveika

Pakeistas straipsnio pavadinimas:

Nr. [XIII-2661](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20996

1. Už laivo valdymą atsako vedamo laivo kapitonas. Jeigu laivo kapitonas palieka vairinę, jis privalo pranešti locmanui, kas, kai jo nėra, bus atsakingas už laivo valdymą.

2. Locmanas privalo duoti vedamo laivo kapitoniui patarimus, užtikrinančius saugų laivo vedimą, ir įsitikinti, kad vedamo laivo kapitonas teisingai suprato duotus patarimus.

3. Jeigu vedamo laivo kapitonas neatsižvelgia į locmano patarimus, locmanas vis tiek privalo (kiek tai įmanoma) teikti laivo kapitoniui duomenis apie laivybos rajono ypatumus.

22 straipsnis. Draudimas locmanui palikti vedamą laivą

Pradėjęs vesti laivą, locmanas be vedamo laivo kapitono leidimo neturi teisės palikti laivo:

- 1) išvedant laivą į jūrą – kol laivas nuplaukia iki tos vietos, nuo kurios toliau gali saugiai plaukti be locmano pagalbos;
- 2) įvedant laivą į uostą – kol laivas nuleidžia inkarą arba saugiai pririšamas prie krantinės;
- 3) kol locmaną vedamame laive pakeičia kitas locmanas.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

LAIVŲ KONTROLĖ

23 straipsnis. Užsienio valstybių laivų kontrolė

1. Užsienio valstybių laivų kontrolės tikslas – nustatyti, ar į Lietuvos Respublikos jūrų uostus įplaukiantys užsienio valstybių laivai atitinka tarptautinius saugios laivybos ir jūrininkų darbo ir gyvenimo laive sąlygų reikalavimus.

2. Užsienio valstybių laivų kontrolę organizuoja ir vykdo Administracija. Užsienio valstybių laivų kontrolės tvarką, vadovaudamasis tarptautiniais saugios laivybos reikalavimais ir Europos Sąjungos teisės aktais, nustato susisiekimo ministras.

3. Jeigu patikrinus užsienio valstybės laivą nustatoma, kad jis neatitinka tarptautinių saugios laivybos ir jūrininkų darbo ir gyvenimo laive sąlygų reikalavimų ir dėl to laivui uždraudžiama išplaukti iš uosto, pašalinus trūkumus, susisiekimo ministro nustatyta tvarka atliekamas pakartotinis laivo patikrinimas. Laivybos bendrovė susisiekimo ministro nustatyta tvarka privalo atlyginti visų atliktų laivo patikrinimų išlaidas.

24 straipsnis. Laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, kontrolė

1. Laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, kontrolės tikslas – nustatyti, ar laivuose laikomasi tarptautinių saugios laivybos ir jūrininkų darbo ir gyvenimo laive sąlygų reikalavimų ir kitų saugią laivybą reglamentuojančių Lietuvos Respublikos teisės aktų.

2. Laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, kontrolę susisiekimo ministro nustatyta tvarka vykdo Administracija arba jos įgalioti asmenys.

3. Jeigu laivui, plaukiojančiam su Lietuvos valstybės vėliava, uždraudžiama išplaukti iš užsienio valstybės uosto dėl tarptautinių saugios laivybos reikalavimų pažeidimų, Administracija privalo ištirti tokio uždraudimo priežastis. Laivybos bendrovė privalo Administracijai teikti visą tyrimui reikalingą informaciją.

4. Nustačius, kad laivui buvo uždrausta išplaukti dėl tarptautinių saugios laivybos reikalavimų pažeidimų, galėjusių kelti grėsmę žmonių gyvybei jūroje ir jūros aplinkai dėl taršos, Administracija susisiekimo ministro nustatyta tvarka privalo laivą išsamiai patikrinti.

25 straipsnis. Laivo išplaukimo iš uosto apribojimai dėl saugios laivybos ir jūrininkų darbo ir gyvenimo laive sąlygų reikalavimų ar saugią laivybą reglamentuojančių Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimų pažeidimų

1. Laivybos inspektorius, nustatęs tarptautinių saugios laivybos ir jūrininkų darbo ir gyvenimo laive sąlygų reikalavimų ar saugią laivybą reglamentuojančių Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimų pažeidimus, apie tai surašo nustatytos formos aktą.

2. Laivybos inspektorius uždraudžia laivui išplaukti iš uosto, jeigu nustato, kad:

1) laivo įgula neatitinka minimalios laivo įgulos sudėties kriterijų, nurodytų minimalios laivo įgulos sudėties liudijime, arba laivo įgulos narių kvalifikaciją patvirtinantys dokumentai yra negaliojantys ar nesuteikia teisės eiti atitinkamų pareigų laive;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2661](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20996

2) laivas neatitinka saugios laivybos reikalavimų;

3) laivo dokumentai yra negaliojantys arba jų trūksta;

4) laivo kapitonas atsisako pateikti laivą apžiūrai;

5) draudimas laivui išplaukti iš uosto yra numatytas kituose teisės aktuose.

3. Laivybos inspektoriaus draudimas laivui išplaukti iš uosto įforminamas sprendimu, kuriame turi būti nurodytos priežastys ir pažeidimai, dėl kurių draudžiama išplaukti, nurodytų trūkumų pašalinimo terminai ir sprendimo apskundimo tvarka. Apie sprendimą Administracija praneša laivo kapitonui (laivybos bendrovei), uosto kapitonui, laivo vėliavos valstybės jūrų administracijai, Tarptautinei jūrų organizacijai ir, jeigu laivo techninę priežiūrą atlieka įgaliotoji laivų klasifikavimo bendrovė, šiai bendrovei.

4. Laivybos inspektoriaus sprendimą neleisti laivui išplaukti iš uosto vykdo uosto kapitonas.

5. Jeigu laivas uoste buvo sulaikytas nepagrįstai, patirti laivybos bendrovės nuostoliai atlyginami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

26 straipsnis. Laivybos inspektoriai, atliekantys laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, kontrolę ir užsienio valstybių laivų kontrolę

1. Laivybos inspektoriai, siekiantys atlikti laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, kontrolę ir užsienio valstybių laivų kontrolę, privalo atitikti jiems keliamus kvalifikacinius reikalavimus ir įgyti kvalifikacijos patvirtinimą susisiekiama ministro nustatyta tvarka.

2. Kvalifikacinius reikalavimus, keliamus laivybos inspektoriams, atliekantiems laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, kontrolę ir užsienio valstybių laivų kontrolę, ir laivybos inspektorių kvalifikacijos patvirtinimo tvarką nustato susisiekimo ministras.

3. Laivo kapitonas privalo įleisti į laivą ir jo patalpas laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, kontrolę ar užsienio valstybių laivų kontrolę atliekantį laivybos inspektorių, taip pat pateikti jam reikiamus dokumentus ir informaciją.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2661](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20996

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

LAIVYBOS BENDROVIŲ IR LAIVŲ SAUGIOS LAIVYBOS VALDYMO SISTEMŲ, LAIVŲ IR UOSTŲ ĮRENGINIŲ APSAUGOS, LAIVŲ IR JŲ ĮGULŲ ATITIKTIES TARPTAUTINIAMS REIKALAVIMAMS DĖL DARBO JŪRŲ LAIVYBOJE VERTINIMO TIKSLAS IR ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMAS

27 straipsnis. Laivybos bendrovių ir laivų saugios laivybos valdymo sistemų vertinimo tikslas ir įgaliojimų suteikimas

1. Laivybos bendrovių ir laivų saugios laivybos valdymo sistemų vertinimo tikslas – nustatyti, ar laivybos bendrovės ir laivų saugios laivybos valdymo sistemos atitinka Tarptautinio saugaus laivų eksploatavimo ir taršos prevencijos valdymo kodekso reikalavimus.

2. Laivybos bendrovių ir laivų saugios laivybos valdymo sistemas susisiekimo ministro nustatyta tvarka pagal savo įgaliojimus vertina ir atitinkamus dokumentus išduoda Administracija arba įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės.

28 straipsnis. Laivų apsaugos vertinimo tikslas ir įgaliojimų suteikimas

1. Laivų apsaugos vertinimo tikslas – nustatyti, ar laivų apsaugos sistema atitinka Tarptautinio laivų ir uosto įrenginių (terminalų) apsaugos kodekso reikalavimus.

2. Vyriausybė nustato Tarptautinio laivų ir uosto įrenginių (terminalų) apsaugos kodekso reikalavimų įgyvendinimo tvarką, atsakingas institucijas ir jų funkcijas.

29 straipsnis. Laivų ir jų įgulų atitikties tarptautiniams saugios laivybos reikalavimams dėl darbo jūrų laivyboje vertinimo tikslas ir įgaliojimų suteikimas

1. Laivų ir jų įgulų atitikties tarptautiniams saugios laivybos reikalavimams dėl darbo jūrų laivyboje vertinimo tikslas – nustatyti, ar laivuose yra įgyvendinti tarptautinių sutarčių ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių jūrininkų darbą jūrų laivyboje, reikalavimai.

2. Laivų ir jų įgulų atitiktis tarptautiniams saugios laivybos reikalavimams dėl darbo jūrų laivyboje vertinimą susisiekiama ministro, socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka atlieka ir atitinkamus dokumentus išduoda Administracija arba jos įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės.

DEVINTASIS SKIRSNIS

LAIVYBOS BENDROVĖS IR LAIVO KAPITONO TEISĖS IR PAREIGOS SAUGIOS LAIVYBOS UŽTIKRINIMO SRITYJE

30 straipsnis. Laivybos bendrovės pareigos

1. Saugios laivybos ir jūrininkų darbo ir gyvenimo laive sąlygų reikalavimų vykdymą privalo užtikrinti laivybos bendrovė, kuri atsako už tai, kad:

1) laive dirbtų laivo kapitonas ir kiti vadovaujantys laivo įgulos nariai, turintys tinkamą kvalifikaciją jūreivystės, laivavedybos, ryšių ir jūros technikos srityse, kad laivo įgula pagal jos narių kvalifikaciją ir skaičių būtų tinkama dirbti konkrečiame laive, atsižvelgiant į jo tipą, dydį, variklius ir įrangą;

2) laivo kapitonas ir laivo įgula būtų susipažinę su teisės normomis, reglamentuojančiomis žmonių gyvybės apsaugą jūroje, kaip išvengti laivų susidūrimo, jūros taršos, kaip palaikyti radijo ryšį, ir užtikrintų, kad šių teisės normų būtų laikomasi;

3) laive dirbantys jūrininkai gautų jiems suprantama kalba darbu reikalingą informaciją apie saugios laivybos reikalavimus;

4) laivybos bendrovėje ir laive būtų laikomasi šio įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimų.

2. Laivybos bendrovė negali daryti įtakos laivo kapitono sprendimams, susijusiems su saugia laivyba.

31 straipsnis. Laivo kapitono teisės ir pareigos saugios laivybos užtikrinimo srityje

1. Už saugią laivybą ir jūrininkų darbo ir gyvenimo laive sąlygas laivo plaukiojimo metu atsako laivo kapitonas. Jis privalo:

1) palaikyti tinkamą plaukiojimo laivo būklę;

2) nedelsdamas pranešti laivybos bendrovei ir Administracijai apie laivui, jo įrenginiams ar mechanizmams padarytus pažeidimus, turinčius įtakos laivo saugumui;

3) nedelsdamas pranešti Administracijai apie laivo sulaikymą užsienio uoste dėl tarptautinių saugios laivybos ir jūrininkų darbo ir gyvenimo laive sąlygų reikalavimų pažeidimo.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2661](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20996

2. Jeigu laivo reiso metu laivo įgulos narys miršta ar dėl kitų aplinkybių negali eiti pareigų, laivo kapitonas turi teisę priimti sprendimą tęsti plaukimą su nesukomplektuota laivo įgula, jei jis yra įsitikinęs, kad esami laivo įgulos nariai užtikrins saugią laivybą. Su nesukomplektuota laivo įgula leidžiama plaukti tik iki artimiausio uosto ir jame privaloma sukomplektuoti laivo įgulą.

3. Laivo kapitonas, prieš priimdamas šio straipsnio 2 dalyje nurodytą sprendimą, privalo apie tai pranešti laivybos bendrovei ir Administracijai.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS

SAUGUS LAIVO PAKROVIMAS IR IŠKROVIMAS

32 straipsnis. Bendrieji reikalavimai

1. Laivas pakraunamas, iškraunamas ir balastas panaudojamas pagal laivo kapitono patvirtintą išankstinį ir faktinį laivo pakrovimo ir krovinio išdėstymo planą (schemą).

2. Už saugų laivo pakrovimą, iškrovimą, krovinio tvirtinimą ir balasto panaudojimą atsako laivo kapitonas.

3. Saugaus sausakrūvio laivo pakrovimo ir iškrovimo taisyklės, vadovaudamasis tarptautiniais saugios laivybos reikalavimais, tvirtina susisiekimo ministras.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS

PAVOJINGŪJŲ AR APLINKĄ TERŠIANČIŲ KROVINIŲ VEŽIMAS LAIVAIS

33 straipsnis. Pavojingųjų ar aplinką teršiančių krovinių vežimo tvarka

1. Saugaus pavojingųjų ar aplinką teršiančių krovinių vežimo reikalavimus, vadovaudamasis 1973 m. Tarptautine konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos, Tarptautinio pavojingų krovinių vežimo jūra kodekso, Tarptautinio laivų, vežančių nesupakuotas pavojingas chemines medžiagas, statybos ir įrangos kodekso, Tarptautinio jūra gabenamų kietų supiltinių krovinių kodekso, Tarptautinio laivų, vežančių nesupakuotas suskystintas dujas, statybos ir įrangos kodekso, Europos Sąjungos teisės aktų, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, įtvirtinančių tarptautinius saugios laivybos reikalavimus, nuostatomis, nustato susisiekimo ministras.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2661](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20996

2. Išplaukiant iš pakrovimo uosto, esančio ne Europos Sąjungos teritorijoje, laivo, plaukiančio į Lietuvos Respublikos jūrų uostą ir vežančio pavojinguosius ar aplinką teršiančius krovinius, kapitonas ar laivo agentas privalo Lietuvos Respublikos jūrų uostą valdančiai įmonei pateikti informaciją apie laive esančius pavojinguosius ar aplinką teršiančius krovinius.

3. Išplaukiant iš Europos Sąjungos teritorijoje esančio pakrovimo uosto, laivo, plaukiančio į Lietuvos Respublikos jūrų uostą ir vežančio pavojinguosius ar aplinką teršiančius krovinius, kapitonas užtikrina, kad informacija apie laive esančius pavojinguosius ar aplinką teršiančius krovinius būtų pateikiama išplaukimo uosto kompetentingoms institucijoms.

4. Laivo, išplaukiančio iš Lietuvos jūrų uosto ir vežančio pavojinguosius ar aplinką teršiančius krovinius, kapitonas ar laivo agentas iki išplaukimo privalo Lietuvos Respublikos jūrų uostą valdančiai įmonei pateikti informaciją apie laive esančius pavojinguosius ar aplinką teršiančius krovinius.

5. Uostą valdanti įmonė šią informaciją, naudodama elektronines priemones, nedelsdama perduoda Administracijai, kuri užtikrina šių duomenų pateikimą į *SafeSeaNet* sistemą.

6. Informacijos apie laive esančius pavojinguosius ar aplinką teršiančius krovinius pateikimo tvarką nustato susisiekimo ministras.

7. Laive, vežančiame pavojinguosius ar aplinką teršiančius krovinius, pagal Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ir Europos Sąjungos teisės aktų nuostatas turi būti laivo vėliavos valstybės arba jos vardu laivų klasifikavimo bendrovės išduotas liudijimas, patvirtinantis, kad laivas ir jo įranga pritaikyti vežti atitinkamos rūšies pavojinguosius krovinius. Draudžiama pradėti krauti į laivą pavojinguosius ar aplinką teršiančius krovinius, jeigu laivas neturi šio liudijimo.

8. Draudžiama laivui siūlyti vežti ar pradėti krauti į laivą pavojinguosius ar aplinką teršiančius krovinius, jeigu krovinio siuntėjas laivo kapitonui ar laivybos bendrovei neįteikė pavojingojo krovinio deklaracijos.

9. Įvykus laivo, vežančio pavojinguosius ar aplinką teršiančius krovinius, avarijai paieškos ir gelbėjimo rajone arba susidarius aplinkybėms, keliančioms pavojų jūros aplinkai ar Lietuvos Respublikos jūros rajono pakrantėms, laivo kapitonas apie tai nedelsdamas privalo pranešti Lietuvos kariuomenės Karinių jūrų pajėgų Jūrų gelbėjimo koordinavimo centrui.

DVYLIKTASIS SKIRSNIS

REIKALAVIMAI KELEIVINIAMS LAIVAMS IR KELEIVINIAMS

ĮVAŽIUOJAMIESIEMS LAIVAMS

34 straipsnis. Reikalavimai keleiviniams laivams ir keleiviniams įvažiuojamiesiems laivams

1. Visi Lietuvos Respublikoje įregistruoti keleiviniai laivai ir keleiviniai įvažiuojamieji laivai privalo turėti galiojantį keleivinio laivo saugos liudijimą, kuriame turi būti nurodyta, kiek šie laivai gali vežti keleivių.

2. Keleivinio laivo saugos liudijimą, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Europos Sąjungos teisės aktais ir Lietuvos Respublikos teisės aktais, per 10 darbo dienų nuo laivo apžiūros atlikimo dienos, jeigu apžiūros rezultatai teigiami, išduoda Administracija arba įgaliotoji laivų klasifikavimo bendrovė.

3. Draudžiama keleiviniu laivu arba keleiviniu įvažiuojamuoju laivu vežti daugiau keleivių, negu nurodyta keleivinio laivo ar keleivinio įvažiuojamojo laivo saugos liudijime, išskyrus išimtis, numatytas 1974 m. Tarptautinėje konvencijoje dėl žmogaus gyvybės apsaugos jūroje ar kituose teisės aktuose, įtvirtinančiuose tarptautinius saugios laivybos reikalavimus.

35 straipsnis. Reikalavimai specialiesiems, gelbėjimo, greitaeigiams ir tradiciniams laivams

Specialiesiems, gelbėjimo, greitaeigiams ir tradiciniams laivams papildomus tinkamumo plaukiooti, budėjimo, navigacinės įrangos ir įgulų parengimo reikalavimus tvirtina susisiekimo ministras ar jo įgaliota institucija, atsižvelgdami į atitinkamus tarptautinius saugios laivybos reikalavimus.

TRYLIKTAJIS SKIRSNIS

LAIVŲ VILKIMAS

36 straipsnis. Laivo saugaus vilkimo uoste reikalavimai

1. Laivo saugaus vilkimo uoste reikalavimus nustato uostą valdanti įmonė.
2. Laivo saugaus vilkimo uoste reikalavimų laikymąsi Lietuvos Respublikos jūrų uostuose prižiūri tų uostų kapitonai.

KETURIOLIKTAJIS SKIRSNIS

JURIDINIAI ASMENYS, KITOS ORGANIZACIJOS IR JŲ PADALINIAI, VYKDANTYS SU SAUGIA LAIVYBA SUSIJUSIAS VEIKLAS

37 straipsnis. Juridinių asmenų, kitų organizacijų ir jų padalinių atestavimas

1. Juridiniai asmenys, kitos organizacijos ir jų padaliniai (toliau – įmonė), siekiantys vykdyti ar vykdančys šio straipsnio 2 dalyje nurodytas veiklas arba jų dalį, privalo būti Administracijos atestuoti.

2. Atestuojamos įmonės, kurių vykdomos veiklos yra šios:

- 1) gelbėjimosi priemonių remontas, tikrinimas ir bandymas;
- 2) laivų priešgaisrinių priemonių remontas, tikrinimas ir bandymas;

- 3) navigacinių ir radionavigacinių prietaisų remontas, tikrinimas ir bandymas;
- 4) locmanų veikla;
- 5) jūrų krovinių, išskyrus pavojinguosius ar aplinką teršiančius krovinius, krova;
- 6) pavojingųjų ar aplinką teršiančių jūrų krovinių krova;
- 7) jūrininkų įdarbinimo tarpininkavimo arba jūrininkų įdarbinimo laivuose veikla.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1662](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-28, i. k. 2018-19159

3. Įmonės atestuojamos įmonių atestavimo taisyklėse, kurias tvirtina susisiekimo ministras, nustatyta tvarka.

38 straipsnis. Pagrindiniai reikalavimai įmonėms, siekiančioms vykdyti ar vykdančioms šio įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje nurodytas veiklas

Įmonė, siekianti vykdyti ar vykdanči šio įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje nurodytas veiklas arba jų dalį, privalo:

1) turėti nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomų vandens transporto, pagalbinių plaukiojimo, gelbėjimo, remonto, bandymo, matavimo, ryšio, krovos, povandeninių techninių darbų priemonių ir sertifikuotos įrangos, kurių reikia atestuojamai veiklai vykdyti ir kurios turi atitikti Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų ir Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių reikalavimus;

2) turėti kvalifikuotų specialistų, išmanančių atestuojamą veiklą ar jos dalį reglamentuojančius teisės aktus, normatyvinius dokumentus ir technologijas, turinčių darbo patirties srityje, kurios veiklą nori vykdyti;

3) turėti įmonės veiklos (gamybinio proceso) aprašą ir jos (jo) valdymo schemą;

4) turėti nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomas gamybines ar kitokias patalpas, kurios reikalingos atestuojamai veiklai ar jos daliai vykdyti;

5) turėti įmonės vadovo paskirtą darbuotoją, atsakingą už atliekamų darbų kokybę.

39 straipsnis. Papildomi reikalavimai įmonėms, siekiančioms vykdyti ar vykdančioms šio įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje nurodytas veiklas

1. Papildomi reikalavimai įmonėms, siekiančioms vykdyti ar vykdančioms gelbėjimosi priemonių remonto, tikrinimo ir bandymo veiklą:

1) turėti gamintojo patvirtintus techninius reikalavimus, kuriuos turi atitikti suremontuotos ir patikrintos gelbėjimosi priemonės;

2) turėti gamintojo išduotus sertifikatus, leidžiančius atlikti atitinkamos gelbėjimosi priemonių įrangos patikrą ir remontą.

2. Neteko galios nuo 2019-01-01

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XIII-1662](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-28, i. k. 2018-19159

3. Papildomi reikalavimai įmonėms, siekiančioms vykdyti ar vykdančioms laivų priešgaisrinių priemonių remonto, tikrinimo ir bandymo veiklą:

1) turėti gamintojo patvirtintus techninius reikalavimus, kuriuos turi atitikti suremontuotos, patikrintos ir išbandytos priešgaisrinės priemonės;

2) turėti gamintojo išduotus sertifikatus, leidžiančius atlikti atitinkamos laivų priešgaisrinių priemonių įrangos patikrą ar remontą.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2661](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20996

4. Papildomas reikalavimas įmonėms, siekiančioms vykdyti ar vykdančioms navigacinių ir radionavigacinių prietaisų remonto, tikrinimo ir bandymo veiklą, – turėti gamintojo išduotą leidimą ar sertifikatą diegti jo įrangą.

5. Neteko galios nuo 2019-01-01

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XIII-1662](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-28, i. k. 2018-19159

6. Papildomi reikalavimai įmonėms, siekiančioms vykdyti ar vykdančioms locmanų veiklą:

1) locmanai privalo turėti galiojantį locmano liudijimą;

2) turėti įrengtas patalpas, aprūpintas ryšio priemonėmis, ryšiui su uosto tarnybomis ir uosto naudotojais palaikyti;

3) turėti įmonės valdymo schemą, kurioje nustatyti įmonės ryšiai su uosto laivų eismo tarnyba ir uosto naudotojais;

4) turėti su uostų direkcijomis sudarytas sutartis dėl uosto laivų eismo reguliavimo sistemų naudojimo.

7. Neteko galios nuo 2019-01-01

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XIII-1662](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-28, i. k. 2018-19159

8. Papildomi reikalavimai įmonėms, siekiančioms vykdyti ar vykdančioms jūrų krovinių, išskyrus pavojinguosius ar aplinką teršiančius krovinius, krovos veiklą:

1) turėti leidimą naudotis prie nuomojamo uosto žemės sklypo esančiais hidrotechniniais statiniais (krantinėmis, prieplaukomis, plūdrisiais įrenginiais);

2) turėti už krovos darbų technologijos reikalavimų vykdymą atsakingų darbuotojų, turinčių transporto inžinerijos krypties (laivavedybos, laivo inžinerijos, laivų energetinių įrenginių ar uosto valdymo profesinės kvalifikacijos) išsilavinimą arba teisės aktų nustatyta tvarka išduotus specialius kvalifikacijos pažymėjimus;

3) turėti susisiekimui ministro išduotą uosto įrenginio (terminalo) apsaugos atitikties aktą arba dokumentą, įrodantį įmonės sutartinius santykius su tokio akto turėtoju;

4) turėti bendrosios civilinės atsakomybės draudimą;

5) turėti Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nustatyta tvarka išduotą taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimą arba kitą dokumentą, įrodantį mokesčio už aplinkos teršimą sumokėjimą;

6) užtikrinti, kad terminalai, kuriuose vykdomi biriųjų krovinių, išskyrus grūdus, pakrovimo į sausakrūvius laivus ir iškrovimo iš jų darbai, atitiktų susisiekimui ministro tvirtinamose Saugaus sausakrūvio laivo pakrovimo ir iškrovimo taisyklėse nustatytus reikalavimus.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-2661](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20996

9. Papildomi reikalavimai įmonėms, siekiančioms vykdyti ar vykdančioms pavojingųjų ar aplinką teršiančių jūrų krovinių krovos veiklą:

1) įmonė turi atitikti reikalavimus, nustatytus šio straipsnio 8 dalyje;

2) visi krovos darbus atliekantys darbuotojai turi būti apmokyti ir turėti teisės aktų nustatyta tvarka išduotus pavojingųjų krovinių krovėjo kvalifikacijos pažymėjimus;

3) turėti techninių priemonių arba įrenginių, skirtų atliekoms, susidariusioms perkraunant pavojinguosius ar aplinką teršiančius jūrų krovinius, pašalinti arba sudarytą sutartį dėl tokių atliekų pašalinimo.

10. *Neteko galios nuo 2019-01-01*

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XIII-1662](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-28, i. k. 2018-19159

11. Papildomi reikalavimai įmonėms, siekiančioms vykdyti ar vykdančioms jūrininkų įdarbinimo tarpininkavimo arba jūrininkų įdarbinimo laivuose veiklą:

1) turėti elektronines priemones, skirtas duomenims apie jūrininkų įdarbinimą laivuose teikti Lietuvos Respublikos jūrininkų registrai;

2) turėti bendradarbiavimo su laivybos bendrove sutartį dėl jūrininkų įdarbinimo ar kitą dokumentą, patvirtinantį ketinimą sudaryti tokią sutartį. Bendradarbiavimo su laivybos bendrove sutartyje turi būti nustatytos garantijos, kurios užtikrintų galimybę kompensuoti jūrininkams materialinius nuostolius įmonei neįvykdžius įdarbinimo, darbo apmokėjimo, jūrininko sugražinimo į nuolatinę gyvenamąją vietą įsipareigojimų, jeigu laivybos bendrovė paliko jūrininką užsienio uoste;

3) turėti duomenis apie įdarbintus jūrininkus ir, Administracijai pareikalavus, teikti jai apie tai informaciją;

4) įmonės vadovas arba atsakingas už jūrininkų atranką asmuo turi turėti aukštąjį universitetinį technologijos mokslų studijų srities jūrų inžinerijos ar jūrų technologijos krypties

išsilavinimą arba turėti ne trumpesnę kaip vienu metų darbo patirtį įmonėje, kuri verčiasi jūrininkų įdarbinimu, ar laivybos bendrovės personalo tarnyboje.

12. *Neteko galios nuo 2019-01-01*

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XIII-1662](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-28, i. k. 2018-19159

40 straipsnis. Įmonės, siekiančios būti atestuota, atestavimas, atsisakymas įmonę atestuoti, veiklos ar jos dalies atestacijos galiojimo sustabdymas, galiojimo sustabdymo panaikinimas ir galiojimo panaikinimas

1. Įmonė, siekianti būti atestuota, Administracijai įmonių atestavimo taisyklėse nustatyta tvarka tiesiogiai, registruotu laišku arba elektroninėmis priemonėmis (kreipdamasi tiesiogiai į Administraciją ar per Paslaugų ir gaminių kontaktinį centrą) pateikia prašymą, kurio formą tvirtina Administracija, ir kitus įmonių atestavimo taisyklėse nurodytus dokumentus. Sprendimas atestuoti įmonę ir ją įrašyti į atestuotų įmonių sąrašą ar rašytinis motyvuotas atsisakymas atestuoti įmonę pateikiamas įmonei per 20 darbo dienų nuo visų dokumentų, kurių reikia įmonei atestuoti, gavimo dienos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1662](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-28, i. k. 2018-19159

2. Įmonė neatestuojama, jeigu:

1) ji neatitinka šio įstatymo 38 ir 39 straipsniuose įmonėms nustatytų pagrindinių ir papildomų reikalavimų;

2) pateikiami ne visi pagal įmonių atestavimo taisyklės reikalaujami dokumentai ir per nustatytą terminą trūkumai nėra pašalinti;

3) pateikti dokumentai užpildyti neteisingai arba nurodyti klaidingi duomenys ir jie neištaisomi per Administracijos nustatytą terminą.

3. Įmonės veiklos ar jos dalies atestacijos galiojimas sustabdomas, jeigu:

1) įmonė nesilaiko šio įstatymo 38 ir 39 straipsniuose nustatytų reikalavimų;

2) įmonė pažeidžia ar nevykdo pasienio teisinio režimo ar muitinės taisyklių reikalavimų – Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos motyvuotu teikimu;

3) įmonė pažeidžia uosto laivybos, uosto naudojimo, laivų įgulų darbo režimo ir poilsio reikalavimus – uostą valdančios įmonės motyvuotu teikimu;

4) atestuotos įmonės veikla gali padaryti žalos Lietuvos Respublikos gamtai, kelti grėsmę žmonių gyvybei ir sveikatai – Aplinkos apsaugos departamento ir Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos motyvuotu teikimu;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-783](#), 2017-11-21, paskelbta TAR 2017-11-28, i. k. 2017-18846

5) įmonė pateikia prašymą Administracijai sustabdyti atestuotą veiklą ar jos dalį.

4. Sustabdžiusi atestuotą veiklą ar jos dalį, Administracija raštu nustato terminą, per kurį įmonė privalo ištaisyti šio straipsnio 3 dalies 1, 2, 3 ir 4 punktuose nurodytus atestuotos veiklos sąlygų pažeidimus. Pašalinusi pažeidimus, įmonė raštu apie tai praneša Administracijai, kuri patikrina informaciją ir per 10 darbo dienų priima sprendimą panaikinti atestuotos veiklos sustabdymą arba panaikinti atestacijos galiojimą, jeigu pažeidimai per nustatytą terminą nepašalinėti.

4¹. Administracija, atsisakiusi atestuoti įmonę, sustabdžiusi įmonės veiklos ar jos dalies atestacijos galiojimą, panaikinusi įmonės veiklos ar jos dalies atestacijos galiojimo sustabdymą, panaikinusi įmonės veiklos ar jos dalies atestacijos galiojimą, apie tai nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo, raštu informuoja įmonę.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1662](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-28, i. k. 2018-19159

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2661](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20996

5. Įmonės veiklos ar jos dalies atestacijos galiojimas panaikinamas, jeigu:

1) įmonė pateikia prašymą Administracijai panaikinti veiklos ar jos dalies atestacijos galiojimą;

2) įmonė pakartotinai per vienus metus nuo pirmojo pažeidimo nustatymo dienos pažeidžia šio straipsnio 3 dalies 1, 2, 3 ir 4 punktuose nustatytus reikalavimus;

3) įmonė per Administracijos nustatytą terminą nepašalina nustatytų atestuotos veiklos sąlygų pažeidimų;

4) įmonė po atestuotos veiklos sustabdymo tęsia atestuotą veiklą.

6. Įmonė gali būti atestuota vykdyti vieną ar kelias šio įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje nurodytas veiklas, taip pat tam tikrą veiklą, kuri apima tik dalį šio įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje nustatytų veiklų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1662](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-28, i. k. 2018-19159

7. Įmonė, atestuota vykdyti šio įstatymo 37 straipsnio 2 dalies 6 punkte nurodytą veiklą, taip pat gali vykdyti šio įstatymo 37 straipsnio 2 dalies 5 punkte nurodytą veiklą be atskiros atestacijos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1662](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-28, i. k. 2018-19159

8. Įmonių veiklos, susijusios su šio įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje nustatytais paslaugomis, valstybinę priežiūrą atlieka Administracija Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka. Administracija turi teisę atsisakyti atestuoti įmonę, sustabdyti atestuotą veiklą ar jos dalį ar panaikinti atestacijos galiojimą. Šie veiksmai įforminami Administracijos direktoriaus įsakymu.

40¹ straipsnis. Reikalavimai įmonėms, siekiančioms vykdyti povandeninius techninius darbus jūrų uostuose ir jūroje

1. Įmonė, vykdanči povandeninius techninius darbus jūrų uostuose ir jūroje, turi turėti:

1) įmonės vadovo patvirtintas narų darbų saugos taisyklės, kuriose turi būti nustatyta narų darbų planavimo, vykdymo ir vadovavimo jiems tvarka, įrangos techninės priežiūros kontrolės, saugos ir sveikatos reikalavimų užtikrinimo, darbuotojų instruktavimo, mokymo ir žinių tikrinimo tvarka, veiksmų nenumatytomis, avarinėmis situacijomis ir pagalbos suteikimo tvarka;

2) narų komandą (komandas) arba narų stotį (stotis), aprūpintas reikalinga įranga narų darbams saugiai atlikti, o narų povandeninių techninių darbų kvalifikacija turi būti įgyta bet kurioje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje.

2. Povandeninius techninius darbus jūrų uostuose ir jūroje draudžiama atlikti narams mėgėjams.

3. Įmonių, vykdančių povandeninius techninius darbus jūrų uostuose ir jūroje, atitiktį nustatytiems teisės aktų reikalavimams prižiūri Administracija susisiekiama ministro nustatyta tvarka.

4. Įmonei vykdyti povandeninius techninius darbus Lietuvos Respublikos jūrų uostuose ir jūroje uždraudžiama, jeigu įmonė neatitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų.

5. Sprendimą uždrausti įmonei vykdyti povandeninius techninius darbus Lietuvos Respublikos jūrų uostuose ir jūroje priima Administracija ir apie priimtą sprendimą ir tokio sprendimo priėmimo priežastis informuoja įmonę tiesiogiai, registruotąja pašto siunta arba elektroninių ryšių priemonėmis ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo įmonės patikrinimo atlikimo dienos.

6. Sprendimą panaikinti įmonei draudimą vykdyti povandeninius techninius darbus Lietuvos Respublikos jūrų uostuose ir jūroje priima Administracija ir apie priimtą sprendimą informuoja įmonę tiesiogiai, registruotąja pašto siunta arba elektroninių ryšių priemonėmis ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo įmonės pateiktų dokumentų, kuriais įmonė įrodo, kad atitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus, gavimo Administracijoje dienos.

7. Sprendimą atsisakyti panaikinti įmonei draudimą vykdyti povandeninius techninius darbus Lietuvos Respublikos jūrų uostuose ir jūroje priima Administracija ir apie priimtą sprendimą informuoja įmonę tiesiogiai, registruotąja pašto siunta arba elektroninių ryšių priemonėmis ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo įmonės pateiktų dokumentų, kuriais įmonė nepatvirtino atitikties šio straipsnio 1 dalyje nustatytiems reikalavimams, gavimo Administracijoje dienos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2661](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20996

LAIVO ĮRENGINIAI

41 straipsnis. Laivo įrenginiai

Laivo įrenginiai, kurie pagal tarptautinius saugios laivybos reikalavimus turi būti ar gali būti naudojami laive saugiai laivybai užtikrinti ir kuriems pagal tarptautinius saugios laivybos reikalavimus reikalingas Administracijos arba įgaliotosios laivų klasifikavimo bendrovės patvirtinimas, privalo atitikti susisiekimą ministro nustatytus reikalavimus.

ŠEŠIOLIKTASIS SKIRSNIS

BENDROJO NAUDOJIMO VANDENS KELIAI, NAVIGACIJOS ĮRENGINIAI

42 straipsnis. Saugios laivybos bendrojo naudojimo vandens keliuose užtikrinimas

1. Bendrojo naudojimo vandens keliai ženklinami ir žymimi jūrlapiuose tik atlikus šių kelių hidrografinius ir kitus tyrimus.

2. Navigacinio ženklinimo darbus bendrojo naudojimo vandens keliuose atlieka Administracija, o uostų teritorijose ir akvatorijose – uostus valdančios įmonės.

3. Administracija organizuoja jūrlapių, žinytų ir kitų navigacinių leidinių leidybą, platinimą, informacijos apie navigacinius pasikeitimus pateikimą Lietuvos Respublikoje. Administracija privalo viešai savo interneto svetainėje skelbti apie kiekvieną žinomą pavojų laivybai Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje, išskirtinėje ekonominėje zonoje ir uostų akvatorijose. Jūrlapių, žinytų ir kitų navigacinių leidinių sudarymo, korektūros, išleidimo ir platinimo tvarką nustato susisiekimą ministras.

4. Statybos darbai bendrojo naudojimo vandens keliuose vykdomi gavus Vyriausybės leidimą. Statybos darbai, trukdantys bendrojo naudojimo vandens keliuose užtikrinti saugią laivybą, draudžiami.

43 straipsnis. Apribojimai navigacijos įrenginių veikimo sektoriuje

1. Įvairiems navigacijos įrenginiams nustatomi veikimo sektoriai, kuriuose šie įrenginiai turi būti gerai matomi iš laivų.

2. Navigacijos įrenginių veikimo sektoriuje draudžiama vykdyti statybos, mechanizuotus žemės kasybos ir žemės ūkio darbus, sodinti medžius, įrengti didelio galingumo elektros arba kitokius šviesos šaltinius, nesuderinus su uostą valdančia įmone arba Administracija.

3. Navigacijos įrenginių veikimo sektoriaus ribas nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

SEPTYNIOLIKTASIS SKIRSNIS
ŽMONIŲ PAIEŠKA IR GELBĖJIMAS, LAIVŲ AVARIJŲ TYRIMAS, PASKENDUSIO
TURTO IŠKĖLIMAS

44 straipsnis. Žmonių paieška ir gelbėjimas

1. Žmonių paieškos ir gelbėjimo darbus paieškos ir gelbėjimo rajone organizuoja, koordinuoja ir jiems vadovauja Lietuvos kariuomenė. Šiuos darbus Lietuvos kariuomenė organizuoja, koordinuoja ir jiems vadovauja per Lietuvos kariuomenės Karinių jūrų pajėgų Jūrų gelbėjimo koordinavimo centrą.

2. Žmonių paieškos ir gelbėjimo darbus paieškos ir gelbėjimo rajone, išskyrus jūrų uostų akvatorijas ir Kuršių marias, vykdo Lietuvos kariuomenė, Kuršių mariose – Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos įgaliotos institucijos, jūrų uostų akvatorijose – jūrų uostų administracijos.

3. Žmonių paieškos ir gelbėjimo darbams vykdyti Lietuvos kariuomenės Karinių jūrų pajėgų Jūrų gelbėjimo koordinavimo centro vadovo prašymu šiuos darbus vykdančiai institucijai į pagalbą gali būti pasitelkiamos Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos, Administracijos, jūrų uostų administracijų, kitų valstybės ir savivaldybių institucijų pajėgos ir priemonės, priskirtos šiems darbams vykdyti pagal Žmonių paieškos ir gelbėjimo darbų paieškos ir gelbėjimo rajone planą (toliau – Planas), kurį tvirtina kariuomenės vadas, suderinęs su šioje dalyje nurodytomis institucijomis. Jeigu žmonių paieškos ir gelbėjimo darbams vykdyti pagal Planą priskirtų pajėgų ir priemonių neužtenka, pasitelkiamos papildomos, tai yra pagal Planą nepriskirtos, šioje dalyje nurodytų institucijų pajėgos ir priemonės.

4. Šiame straipsnyje nurodytų institucijų pareigas ir įgaliojimus organizuojant, koordinuojant, vadovaujant ar vykdant žmonių paieškos ir gelbėjimo darbus paieškos ir gelbėjimo rajone nustato Vyriausybė. Šie darbai organizuojami, koordinuojami, jiems vadovaujama ir jie vykdomi vadovaujantis 1979 m. Tarptautine jūrų paieškos ir gelbėjimo konvencija, Planu ir Lietuvos Respublikos teisės aktais.

45 straipsnis. Pareiga suteikti pagalbą

1. Kiekvieno pavojuje esančio laivo kapitonas, jeigu tai įmanoma, privalo visais įmanomais būdais siekti išgelbėti laive esančius žmones ir laivą.

2. Kiekvieno laivo kapitonas, nesukeldamas rimtos grėsmės savo laivui ir jame esantiems žmonėms, privalo:

- 1) suteikti pagalbą bet kuriam asmeniui jūroje, jeigu iškyla pavojus jo gyvybei;
- 2) plaukti didžiausiu galimu greičiu gelbėti nelaimėje atsidūrusių žmonių, jeigu buvo pranešta, kad jiems reikalinga pagalba, ir jeigu ji gali būti suteikta.

46 straipsnis. Susidūrusių laivų kapitonų pareigos

1. Kiekvieno susidūrusio laivo kapitonas, nesukeldamas rimtos grėsmės savo laivui ir jame esantiems žmonėms, privalo suteikti pagalbą pavojuje atsidūrusiems žmonėms.
2. Susidūrus laivams, kiekvieno susidūrusio laivo kapitonas, jeigu tai įmanoma, privalo pranešti vienas kitam laivų pavadinimus, laivų įregistravimo uostus, nurodyti artimiausią uostą, į kurį jo laivas įplauks, ir suderinti tolesnius tarpusavio veiksmus.

47 straipsnis. Laivų įplaukimo į tam tikrą Lietuvos Respublikos teritorinės jūros zoną laikinas apribojimas

1. Jeigu yra tikimybė, kad dėl konkrečioje Lietuvos Respublikos teritorinės jūros zonoje esančio pavojuje arba sužaloto laivo, jo liekanų, kitų konstrukcijų ar statinių tiesiogiai arba netiesiogiai naftos produktais ar pavojingosiomis ir kenksmingomis medžiagomis gali būti užteršta Lietuvos Respublikos teritorinė jūra ar pakrantė, padaryta žala asmenims arba jų turtui, o apribojus laivų įplaukimą į tą zoną tokių pasekmių būtų išvengta arba jos būtų sumažintos, Administracija turi teisę laikinai apriboti laivų įplaukimą į tą Lietuvos Respublikos teritorinės jūros zoną. Apie šį sprendimą Administracija nedelsdama praneša viešai savo interneto svetainėje.

2. Pranešus, kad yra nustatyta šio straipsnio 1 dalyje nurodyta zona, į ją negali įplaukti ir joje negali būti joks laivas, išskyrus laivus, nurodytus Administracijos sprendime dėl laivų įplaukimo į Lietuvos Respublikos teritorinės jūros zoną laikino apribojimo.

48 straipsnis. Laivų avarijų ir incidentų tyrimo tikslai ir tvarka

1. Laivų avarijų ir incidentų tyrimo tikslas – nustatyti laivo avarijos ar incidento aplinkybes, priežastis ir padarinius, pateikti išvadas dėl prevencinių veiksmų taikymo, kad ateityje būtų išvengta laivų avarijų ar incidentų. Tyrimais nesiekama nustatyti kieno nors atsakomybės ar kaltės, tokių tyrimų nestabdo ikiteisminiai arba kiti lygiagretūs tyrimai, kuriais siekiama nustatyti atsakomybę arba kaltę. Tyrimai yra nepriklausomi nuo ikiteisminių arba kitų lygiagrečių tyrimų.

2. Šiame straipsnyje nustatyti reikalavimai taikomi laivų avarijoms ir incidentams, kurie:

- 1) yra susiję su laivais, plaukiojančiais su Lietuvos valstybės vėliava;
- 2) yra įvykę Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje arba jūros vidaus vandenyse, kaip tai apibrėžta 1982 m. gruodžio 10 d. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijoje (Lietuvos Respublikos jūrų uostų akvatorijos priskiriamos jūros vidaus vandenims);

3) yra susiję su kitais svarbiais Lietuvos Respublikos interesais.

3. Šiame straipsnyje nustatyti reikalavimai netaikomi laivų avarijoms ir incidentams, kurie yra susiję tik su:

1) karo ir su karinio jūrų laivyno vėliava plaukiojančiais laivais ir kitais Lietuvos Respublikai priklausančiais ar jos valdomais laivais, kurie naudojami tik Vyriausybės nekomerciniais tikslais;

2) vidaus vandenimis plaukiojančiais vidaus vandenų laivais;

3) nemechaniniu būdu varomais laivais, tradiciniais laivais, pramoginiais, mažaisiais laivais, kuriais nevykdoma prekyba, nebent juose būtų įgula ir daugiau kaip 12 keleivių, plukdomų komerciniais tikslais;

4) trumpesniais kaip 15 metrų žvejybos laivais;

5) pritvirtintomis jūrų gręžimo platformomis.

4. Laivų avarijas ir incidentus tiria teisingumo ministro paskirtas (paskirti) laivų avarijų ir incidentų tyrimų vadovas (vadovai) (toliau – tyrimų vadovas).

5. Įvykus labai sunkiai laivo avarijai, tyrimų vadovas privalo atlikti jos tyrimą, jeigu:

1) laivas plaukioja su Lietuvos valstybės vėliava, nepriklausomai nuo avarijos vietos;

2) laivo avarija įvyksta Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ar jūros vidaus vandenyse, kaip tai apibrėžta 1982 m. gruodžio 10 d. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijoje, nepriklausomai nuo avariją patyrusio laivo ar laivų vėliavos;

3) Lietuvos Respublika yra iš esmės suinteresuota, nepriklausomai nuo avarijos vietos ir nuo avariją patyrusio laivo ar laivų vėliavos.

6. Įvykus sunkiai laivo avarijai, tyrimų vadovas privalo atlikti preliminarų vertinimą, kurio metu įvertina situaciją ir priima sprendimą dėl sunkios laivo avarijos tyrimo atlikimo. Priėmęs sprendimą neatlikti sunkios laivo avarijos tyrimo, tyrimų vadovas apie tai informuoja Europos Komisiją. Įvykus nesunkiai laivo avarijai ar incidentui, tyrimų vadovas sprendžia, ar tikslinga atlikti tyrimą.

7. Priimdamas šio straipsnio 6 dalyje nurodytus sprendimus, tyrimų vadovas atsižvelgia į laivo avarijos ar incidento sunkumą, su avarija ar incidentu susijusio laivo tipą ir (arba) krovinio rūšį, taip pat į galimybes išvengti panašių avarių ar incidentų ateityje, atsižvelgiant į tyrimo rezultatus. Nusprendus tirti laivo avariją ar incidentą, jų tyrimas turi būti pradėtas iš karto, kai tik tai įmanoma, tačiau ne vėliau kaip po 2 mėnesių nuo dienos, kai įvyko laivo avarija ar incidentas.

8. Lietuvos Respublikos jurisdikcijoje esančiuose vandenyse įvykusių laivų avarių ar incidentų, kuriuose dalyvavo kitose valstybėse įregistruoti laivai, ar kitų valstybių jurisdikcijoje esančiuose vandenyse įvykusių laivų avarių ar incidentų, kuriuose dalyvavo Lietuvos Respublikoje įregistruoti laivai, tyrimuose šalių atstovai dalyvauja tarptautinėse sutartyse ir susitarimuose nustatyta tvarka.

9. Tyrimų vadovas savo organizacine, teisine ir sprendimų priėmimo forma turi būti nepriklausomas nuo bet kokių kontrolės funkcijas jūrų transporte atliekančių institucijų ir įstaigų, jūrų uostus valdančių įmonių, jūrų krovinių krovos įmonių, laivybos bendrovių, kitų jūrų transporto sektoriuje veiklą vykdančių įmonių ir organizacijų, institucijų ir asmenų ir apskritai nuo bet kurios kitos šalies ar subjekto, kurių interesai gali nesutapti su tyrimų vadovo uždaviniais.

10. Tyrimų vadovas turi turėti profesinių žinių ir praktinės patirties, susijusių su laivų avarijų ir incidentų tyrimu.

11. Tyrimų vadovas turi šias teises:

1) laisvai patekti į laivo avarijos ar incidento vietą, į visas su laivo avarija ar incidentu susijusias teritorijas ir į visus laivus, jų nuolaužas arba konstrukcijas, taip pat apžiūrėti krovinį, įrangą arba jų liekanas;

2) imtis reikiamų priemonių, kad įrodymai būtų nedelsiant surinkti ir būtų atlikta nuolaužų, liekanų arba kitų sudedamųjų dalių ar medžiagų paieška ir surinkimas, siekiant juos apžiūrėti arba iširti;

3) reikalauti, kad būtų apžiūrėti arba iširti šios dalies 2 punkte nurodyti daiktai, ir teisę laisvai susipažinti su tokios apžiūros arba tyrimo rezultatais;

4) laisvai susipažinti su visa su laivo avarija ar incidentu susijusia informacija ir užregistruotais duomenimis, tarp jų reiso duomenų registravimo sistemos duomenimis apie laivą, reisą, krovinį, įgulą ar visus kitus asmenis, objektus, sąlygas ar aplinkybes, juos kopijuoti ir jais naudotis;

5) laisvai susipažinti su aukų kūnų apžiūros rezultatais arba iš aukų kūnų paimtų mėginių tyrimų rezultatais;

6) reikalauti žmonių, dalyvavusių valdant laivą, arba visų kitų su laivo avarija ar incidentu susijusių asmenų apžiūros rezultatų ar iš tokių asmenų paimtų mėginių tyrimų rezultatų ir laisvai susipažinti su jais;

7) apklausti liudytojus nedalyvaujant asmeniui, susijusiam su laivo avarija ar incidentu, jeigu galima daryti prielaidą, kad to asmens interesai kertasi su laivo avarijos tyrimu;

8) gauti laivo vėliavos valstybės, savininkų, įgaliotųjų laivų klasifikavimo bendrovių arba visų kitų susijusių šalių, jeigu jos arba jų atstovai yra įsisteigę valstybėje narėje, turimus tyrimo dokumentus ir susijusią informaciją;

9) prašyti atitinkamų valstybių su laivų avarijų ar incidentų tyrimu susijusių valdžios institucijų, tarp jų laivybos inspektorių, pakrantės pareigūnų, laivų eismo tarnybos operatorių, paieškos ir gelbėjimo komandų, laivavedžių arba kito uoste ar jūroje dirbančio personalo, pagalbos;

10) rinkti ir analizuoti su saugia laivyba susijusius duomenis, ypač prevenciniais tikslais;

11) rengti ir teikti saugos rekomendacijas organizacijoms ar asmenims, kurie yra labiausiai tinkami imtis taisomųjų priemonių;

12) reikalauti iš organizacijų ar asmenų, kuriems skirtos saugos rekomendacijos, pateikti informaciją apie tai, kaip įgyvendinamos saugos rekomendacijos, arba apie priimtą sprendimą neįgyvendinti saugos rekomendacijų.

12. Visi laivo avarijos ar incidento tyrimo metu paimti ar gauti liudytojų parodymai, kiti pareiškimai, pasakojimai ir užrašai, dokumentai, atskleidžiantys asmenų, davusių parodymus tyrimo metu, tapatybę, taip pat informacija apie laivo avarijos ar incidento metu nukentėjusius asmenis, kuri yra neskelbtina arba asmeninio pobūdžio, įskaitant informaciją apie jų sveikatą, turi būti naudojami tik šio straipsnio 1 dalyje nurodytam tikslui įgyvendinti.

13. Pranešimų apie laivų avarijas ir incidentus teikimo tvarką nustato susisiekimo ministras. Laivų avarijų ir incidentų tyrimo, ataskaitų ir saugos rekomendacijų rengimo ir teikimo tvarką nustato teisingumo ministras. Organizacijos ar asmenys, kuriems skirtos saugos rekomendacijos, privalo jas įvertinti ir prireikus imtis veiksmų joms įgyvendinti. Saugos rekomendacijomis nesiekama nustatyti atsakomybės ir kaltės.

14. Šio įstatymo 2 straipsnio 9¹ ir 14¹ dalyse nurodyta žala aplinkai laikoma didele, kai vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymu nustatoma, kad aplinkai padarytas reikšmingas neigiamas poveikis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2661](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20996

49 straipsnis. Pranešimas apie laivo avariją

1. Įvykus bet kokio laivo avarijai ar incidentui Lietuvos Respublikai priskirtame paieškos ir gelbėjimo rajone Baltijos jūroje, laivo kapitonas nedelsdamas privalo apie tai pranešti Lietuvos kariuomenės Karinių jūrų pajėgų Jūrų gelbėjimo koordinavimo centrui ir tyrimų vadovui susisiekimo ministro nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359

Nr. [XIII-2661](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20996

2. Įvykus laivo, plaukiojančio su Lietuvos valstybės vėliava, avarijai ar incidentui už Lietuvos Respublikai priskirto paieškos ir gelbėjimo rajono Baltijos jūroje ribų, laivybos bendrovė ar laivo kapitonas apie tai praneša Administracijai. Jeigu laivo, plaukiojančio su Lietuvos valstybės vėliava, avarija ar incidentas įvyko užsienio valstybės teritorinėje jūroje ar uoste, Administracija apie tai privalo papildomai pranešti Lietuvos Respublikos diplomatinei atstovybei ar konsulinei įstaigai toje valstybėje.

50 straipsnis. Paskendusio turto savanoriškas iškėlimas iš Lietuvos Respublikos teritorinės jūros

1. Jeigu Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje paskendęs turtas nekliudo laivybai, nekelia grėsmės žmonių gyvybei ar saugumui, neteršia aplinkos, tačiau turto savininkas nori paskendusį turtą iškelti, šio turto savininkas ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo turto paskendimo dienos apie tai turi raštu pranešti Administracijai.

2. Administracija nustato terminą paskendusiam turtui iškelti ir šių darbų atlikimo tvarką ir apie tai praneša turto savininkui.

3. Administracija turi teisę neleisti turto savininkui kelti paskendusio turto savo priemonėmis arba jo pasirinktu kėlimo organizavimo būdu ir terminais, jeigu tai gali kliudyti laivybai, kelti grėsmę žmonių gyvybei ar saugumui, teršti aplinką. Šiuo atveju turto iškėlimą organizuoja Administracija turto savininko lėšomis.

51 straipsnis. Paskendusio turto privalomas iškėlimas iš Lietuvos Respublikos teritorinės jūros

1. Jeigu Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje paskendęs turtas kliudo laivybai, kelia grėsmę žmonių gyvybei ar saugumui, gali teršti arba teršia aplinką, turto savininkas privalo iškelti šį turtą Administracijos reikalavimu per jos nustatytą terminą.

2. Jeigu dėl paskendusio turto kyla tiesioginė grėsmė saugiai laivybai ar aplinkai arba jeigu paskendusio turto savininkas neiškelia jo per nustatytą terminą ar turto savininkas yra nežinomas, Administracija privalo imtis reikiamų priemonių turtui iškelti arba kitu būdu jį pašalinti.

3. Jeigu paskendusio turto savininkas yra nežinomas, terminus, nustatytus paskendusiam laivui iškelti, Administracija paskelbia visuomenės informavimo priemonėse.

52 straipsnis. Administracijos iškeltas paskendęs turtas

1. Turtas, kurio iškėlimą organizavo Administracija, perduodamas savininkui, jeigu jis pateikė prašymą per 6 mėnesius nuo turto iškėlimo dienos. Tuo atveju turto savininkas privalo Administracijai atlyginti turto iškėlimo, jo saugojimo, nukenksminimo ir kitas dėl to pagrįstai patirtas išlaidas.

2. Jeigu Administracijos iškelto paskendusio turto savininkas yra nežinomas, turtas perduodamas valstybės nuosavybėn pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso reikalavimus

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SAJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2002 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/59/EB, įdiegianti Bendrijos laivų eismo stebėsenos ir informacijos sistemą ir panaikinanti Tarybos direktyvą 93/75/EEB (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 7 skyrius, 7 tomas, p. 12), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2011 m. vasario 23 d. Komisijos direktyva 2011/15/ES (OL 2011 L 49, p. 33).

2. 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/106/EB dėl minimalaus jūrininkų rengimo (OL 2008 L 323, p. 33).

3. 2009 m. vasario 16 d. Tarybos direktyva 2009/13/EB, įgyvendinanti Europos bendrijos laivų savininkų asociacijų (ECSA) ir Europos transporto darbuotojų federacijos (ETF) sudarytą susitarimą dėl 2006 m. Konvencijos dėl darbo jūrų laivyboje ir iš dalies keičianti Direktyvą 1999/63/EB (OL 2009 L 124, p. 30).

4. 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/15/EB dėl laivų patikrinimo ir apžiūros organizacijų ir atitinkamos jūrų administracijų veiklos bendrųjų taisyklių ir standartų (OL 2009 L 131, p. 47).

5. 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/16/EB dėl uosto valstybės kontrolės (OL 2009 L 131, p. 57).

6. 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/18/EB, nustatanti pagrindinius principus, taikomus avarijų jūrų transporto sektoriuje tyrimui, ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 1999/35/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/59/EB (OL 2009 L 131, p. 114).

7. 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/21/EB dėl vėliavos valstybės reikalavimų laikymosi (OL 2009 L 131, p. 132).

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-1961](#), 2000-09-26, Žin., 2000, Nr. 85-2583 (2000-10-11), i. k. 1001010ISTAIIII-1961
Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatymo 52 straipsnio pakeitimo įstatymas

2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

- Nr. [X-116](#), 2005-02-15, Žin., 2005, Nr. 31-974 (2005-03-05); Žin., 2005, Nr. 35-0 (2005-03-17), i. k. 1051010ISTA000X-116
Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatymo pakeitimo įstatymas
3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-812](#), 2006-09-14, Žin., 2006, Nr. 107-4049 (2006-10-06), i. k. 1061010ISTA000X-812
Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymas
4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-1559](#), 2008-05-22, Žin., 2008, Nr. 65-2458 (2008-06-07), i. k. 1081010ISTA00X-1559
Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatymo 1, 2, 6, 8, 33, 42, 43, 44, 47 straipsnių ir septynioliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymas
5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-2337](#), 2012-11-06, Žin., 2012, Nr. 132-6665 (2012-11-15), i. k. 1121010ISTA0XI-2337
Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymas
6.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-437](#), 2013-06-27, Žin., 2013, Nr. 75-3763 (2013-07-13), i. k. 1131010ISTA0XII-437
Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatymo 2 straipsnio, aštuntojo skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo ir papildymo ir įstatymo papildymo 28-1 straipsniu įstatymas
7.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-1218](#), 2014-10-09, paskelbta TAR 2014-10-22, i. k. 2014-14530
Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatymo Nr. VIII-1897 pakeitimo įstatymas
8.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-2072](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19359
Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatymo Nr. VIII-1897 2, 3, 48 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymas
9.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-2129](#), 2015-12-03, paskelbta TAR 2015-12-10, i. k. 2015-19623
Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatymo Nr. VIII-1897 2 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 20-1 straipsniu įstatymas
10.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-2248](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21033
Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatymo Nr. VIII-1897 2 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 20-1 straipsniu įstatymo Nr. XII-2129 1 straipsnio pakeitimo įstatymas
11.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-762](#), 2017-11-16, paskelbta TAR 2017-11-28, i. k. 2017-18814
Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatymo Nr. VIII-1897 2, 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymas
12.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-783](#), 2017-11-21, paskelbta TAR 2017-11-28, i. k. 2017-18846
Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatymo Nr. VIII-1897 40 straipsnio pakeitimo įstatymas
13.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-1662](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-28, i. k. 2018-19159
Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatymo Nr. VIII-1897 20-1, 37, 39, 40 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 40-1 straipsniu įstatymas

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2661](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20996

Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatymo Nr. VIII-1897 1, 2, 3, 8, 13, 16, 19, 21, 25, 26, 31, 33, 39, 40, 40-1, 48 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymas